

VAN BUITEN NAAR BINNEN

25 JAAR GELOOF IN HERSTEL

Voorwoord

Het jaar 2018 was er één van felicitaties, gelukwensen en complimenten. In twee mooie bijeenkomsten met vrijwilligers enerzijds en justitie, fondsen en relaties anderzijds vierden we ons 25-jarig jubileum. Daarnaast kwam DSP, na onderzoek onder fondsen, ondernemers en justitie, tot de conclusie dat we als betrouwbaar, professioneel, innovatief en herkenbaar te boek staan. Het advies ligt dan ook voor de hand: ga zo door en blijf vernieuwen en verbeteren. Tot slot werden we zelf 'overgeplaatst'. Ons oude gebouw gaat plat en we zijn dankbaar weer een nieuw *Huis van Herstelzorg* te hebben. Kom gerust eens langs zou ik zeggen!

Van de 25 jaren Gevangenzorg Nederland heb ik er zelf 23 meegemaakt. In mijn boek *Mens, waar zit je?*, beschrijf ik de ontwikkeling van ons werk. Het ging niet vanzelf, maar wel elk jaar een stap vooruit. Steeds meer mensen haakten aan. Dankzij het vertrouwen van kerken, donateurs, ondernemers, fondsen en justitie, konden we steeds meer doen. Ook aan kundige collega's en betrokken vrijwilligers heeft het nooit ontbroken. Maar wie ik bijna vergat met ere te bedanken in mijn boek waren gevangenen, tbs-patiënten en hun familie. Zonder hún vraag aan ons zijn we zelf gevangene, van de grote illusie dat we nodig zouden zijn.

Maar ook 2018 liet weer zien dat we niet druk zijn met onszelf. Zo'n 2800 hulpvragers klopten aan bij ons, net als in 2017. Het aantal bezoeken bleef ook min of meer gelijk rond de 5.000. Het aantal hulpvragers in onze bezoek- en nazorg-programma's liet een stijging van een kleine 2% zien (van 821 naar 837). Verder bleef het bereik van het aantal gevangenen in onze SOS Programma's iets achter (2018: 888; 2017: 985). Dit heeft te maken met meer individuele trajecten en minder groepscursussen. Het bereik van families van ingeslotenen (700) bleef min of meer stabiel, wel zagen we een toename in het aantal bel&mailconsults. We waren betrokken bij 37 gevangenen in hun traject naar werk. 20 daarvan zaten in ons programma De Compagnie.

We hebben een inschatting gemaakt van de vrijwilligersuren en kwamen uit op 40.000 uur. Dat komt neer op 21 fte aan onbetaalde inzet. Misschien kan ik beter zeggen *onbetaalbare* uren. Want wat onze vrijwilligers doen, is eigenlijk niet in geld uit te drukken. Zij geven gevangenen hun menselijke waardigheid en vertrouwen in morgen weer terug. In die zin zijn de totale kosten van bijna € 2,5 miljoen heel laag.

Met gepaste trots en grote dankbaarheid mag ik daarbij melden dat we dit jaar voor het eerst mochten zien dat maar liefst € 1 miljoen door onze achterban werd gegeven! Wat een zegen, zo'n filantropische *economie van vreugde* van dienen en delen.

25 jaar inzet van mijn collega's – waaronder zeer zeker óók de vrijwilligers! – heeft een wolk van getuigen opgeleverd dat wij gevangenen terecht zien zitten. Er is trouwe steun en verbondenheid van de achterban en vertrouwen bij fondsen, justitie én onze hulp vragende medemens in ons werk. Op die twee belangrijke pijlers hopen we morgen en overmorgen verder te bouwen aan *presentie in en na detentie*. We zijn op elkaar aangewezen, meer dan ooit is er behoefte aan warme menselijke contacten om het levensgeluk te (her)vinden.

Barmhartige gerechtigheid en *geloof in herstel* zijn voor ons twee inspirerende kernwaarden. Want ze gaan terug op wat God ons geeft en van ons vraagt. Ik hoop van harte dat we daarbij weer op de support en samenwerking van velen mogen rekenen, binnen en buiten de gevangenis.

Hans Barendrecht
directeur bestuurder

Verslag Raad van Toezicht

1. Inleiding

Het jaar 2018 was voor Gevangenzorg Nederland een bijzonder jaar. Allereerst verhuisde de werkorganisatie naar een ander huurpand in Zoetermeer, omdat het bestaande pand niet meer voor lange tijd beschikbaar zou zijn. In de tweede plaats mocht worden stilgestaan bij het 25-jarig jubileum van Gevangenzorg. Met dankbaarheid konden we vieren dat de organisatie in de sector niet meer weg te denken is en dat er veel waardering is voor de activiteiten. Dit geeft vertrouwen voor de toekomst.

2. Taken en werkwijze Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op de directeur-bestuurder en het vastgestelde beleid. Daarnaast heeft de Raad van Toezicht een klankbordfunctie voor de directeur bestuurder. De bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht en van de directeur bestuurder zijn vastgelegd in de statuten. Deze zijn eind 2010 vastgesteld conform de standaard voor 'good governance' van maatschappelijke organisaties. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de Raad van Toezicht zijn meer specifiek uitgewerkt in het Reglement voor de Raad van Toezicht. In dit reglement zijn ook de profielschetsen voor leden van de Raad van Toezicht beschreven.

Omdat er voor de sector waarin Gevangenzorg opereert geen externe toezichthouders, zoals de Inspectie voor de Gezondheidszorg of een zorgverzekeraar zijn, is de toezichthoudende taak uitsluitend aan de Raad van Toezicht opgedragen. Gevangenzorg is als professionele hulpverlenende organisatie in grote mate afhankelijk van externe financiering door middel van overheids-subsidies, bijdragen van charitatieve fondsen en donaties van kerkelijke gemeenten, bedrijven en particulieren uit 'de achterban'.

Commissies — De Raad van Toezicht kent twee permanente adviescommissies. Via mondelinge rapportage vindt terugkoppeling plaats aan de Raad van Toezicht, op basis waarvan besluitvorming plaatsvindt in de vergaderingen van de Raad van Toezicht. De auditcommissie is gericht op de bedrijfsvoering, de financiële verslaglegging en het accountantsonderzoek. De benoemings- en remuneratiecommissie voert de jaarlijkse beoordelingsgesprekken met de directeur bestuurder en adviseert over het bezoldigingsbeleid. Daarnaast heeft deze com-

missie een rol bij de selectie van kandidaten voor het vervullen van vacatures in de Raad van Toezicht.

Overlegstructuur — In 2018 heeft de Raad van Toezicht viermaal vergaderd met de directeur bestuurder: op 3 april 2018, 20 juni 2018, 26 september 2018 en 10 december 2018.

De vergaderingen van de Raad van Toezicht werden voorbereid door de voorzitter van de Raad van Toezicht, de directeur bestuurder en de directiesecretaris. Uit iedere vergaderagenda blijkt of de onderwerpen en bijbehorende stukken ter informatie of ter goedkeuring zijn. Voor iedere vergadering wordt standaard een voortgangsrapportage (inclusief financiën) geagendeerd, zodat de uitvoering van het jaarplan en de bijbehorende begroting te volgen is.

Het jaarverslag en de jaarrekening over 2017 zijn goedgekeurd in de vergadering van 3 april 2018. De begroting (in de vorm van het jaarplan) voor 2019 is goedgekeurd in de vergadering van 10 december 2018.

Auditcommissie — Het lid van de auditcommissie, Willem Punt, was betrokken bij de voorbereiding van de vaststelling van de jaarrekening 2017 en de bijbehorende managementletter en van de begroting 2019. Daarnaast overlegde hij periodiek met de directeur bestuurder over actuele financiële ontwikkelingen.

Besproken onderwerpen — Naast de hierboven al genoemde zaken besteedde de Raad van Toezicht afzonderlijk aandacht aan de volgende onderwerpen.

— **Professionalisering Raad van Toezicht:** Op 21 maart 2018 vergaderde de Raad in een vervolgbijeenkomst over de eigen professionalisering met adviseur dhr. N. Mertens; hij begeleidde de Raad ook in 2017 bij de gedachtevorming over een toezichtskader. In deze bijeenkomst zijn diverse documenten in het kader van Good Governance besproken. In de daaropvolgende vergaderingen zijn de bijbehorende stukken als 'Reason to exist', 'Governance Brondocument GNd', 'Regeling Governance', diverse 'format verantwoordingsrapportages' en de wijziging van het 'Reglement RvT', vastgesteld. De hieraan gekoppelde wijziging van de statuten zal in 2019 doorgevoerd worden.

— **Dossier PFZW:** Door tussenkomst van een advocaat voor GNd worden er gesprekken gevoerd over moge-

lijk verplichte aansluiting van GNd bij het bedrijfstakpensioenfonds PFZW over de jaren 2002 t/m 2017, Gelet op de mogelijke financiële impact voor de organisatie heeft de Raad dit dossier nauwlettend gevolgd en de directeur bestuurder gevraagd de mogelijke gevolgen in kaart te laten brengen.

- **Pilot De Compagnie:** Gezien het belang voor de activiteiten en inkomsten van GNd volgde de Raad de ontwikkelingen van deze pilot nauwlettend door middel van een specifieke kwartaalrapportage.
- **Oprichting klachtencommissie:** De Raad onderkent het belang van een onafhankelijke klachtencommissie. Aan de directeur bestuurder is gevraagd in 2019 met een uitwerking en concreet voorstel te komen.

3. Samenstelling Raad van Toezicht

In het verslagjaar waren er geen mutaties.

Hierna treft u een overzicht van de samenstelling van de Raad van Toezicht opgenomen, waarbij tevens aangegeven is in welk jaar een lid benoemd en aftredend is.

drs. Servaas Stoop (voorzitter)
Maatschappelijke functie:
(Waarnemend) burgemeester van Zuidplas
Benoemd op: 2-4-2014
Herbenoemd op: 7-12-2017
Datum aftreden: 12-2022
Herbenoembaar: Nee

drs. Ing. Willem Punt
Maatschappelijke functie:
directeur Calvin Business School
Benoemd op: 2-4-2014
Herbenoemd op: 26-09-2018
Datum aftreden: 12-2023
Herbenoembaar: Nee

mr. Alrik de Haas
Maatschappelijke functie:
Advocaat bij OMVR Advocaten + Notariaat
Benoemd op: 1-12-2014
Datum aftreden: 12-2019
Herbenoembaar: Ja

drs. Siemon Bezuijen
Maatschappelijke functie:
psycholoog, Bezuijen & van der Leeden
Benoemd op: 25-11-2015
Datum aftreden: 12-2020
Herbenoembaar: Ja

mr. Marleen Loof (secretaris)
Maatschappelijke functie:
notaris (toegevoegd) bij Westvest Notarissen te Delft
Benoemd op: 7-12-2016
Datum aftreden: 12-2021
Herbenoembaar: Ja

4. Beoordeling directeur bestuurder

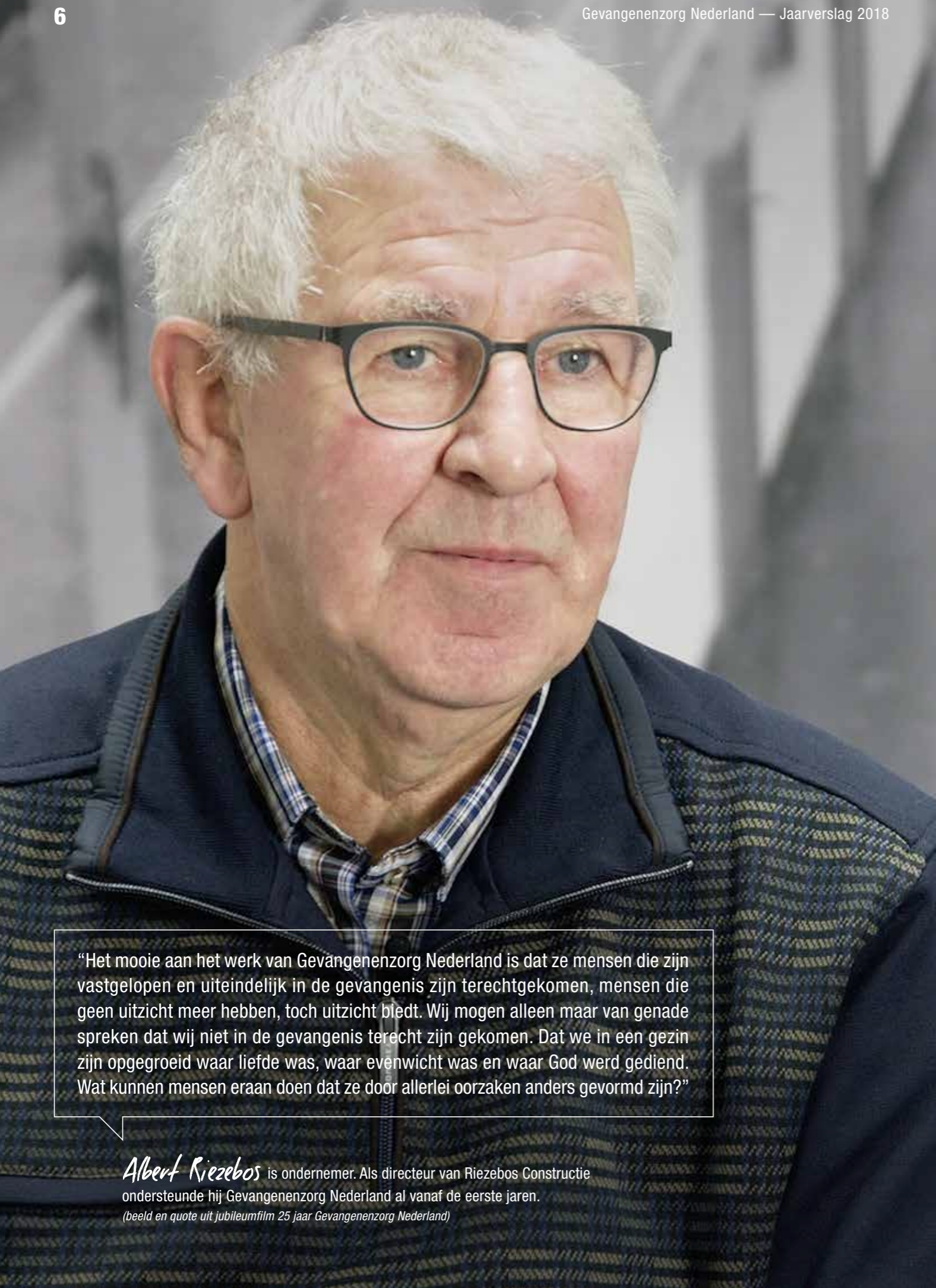
De Raad van Toezicht beoordeelt periodiek het functioneren van de directeur bestuurder, mr. Hans Barendrecht. De afspraak is om het evaluatiegesprek aan het eind van een kalenderjaar te laten plaatsvinden. Hoewel het gesprek volgens een vast stramien verloopt, zal dit na de vaststelling van het toetsingskader nog meer gestructureerd kunnen plaatsvinden. Tijdens het gesprek van 14 december 2018 heeft de remuneratiecommissie namens de Raad haar waardering uitgesproken voor de inzet van de directeur bestuurder.

5. Uitleiding

Met vreugde constateert de Raad van Toezicht dat er in 2018 door de leiding, de medewerkers en de vele toegewijde vrijwilligers heel veel werk is verzet ten dienste van (ex-)gevangenen, tbs-patiënten en hun verwanten. Hierbij stelt de Raad met dankbaarheid vast dat alle activiteiten konden plaatsvinden door ruimhartige financiële bijdragen van fondsen, kerken, particulieren en bedrijven en de subsidie van het Rijk.

Iedere gevangene heeft na detentie recht op een eerlijke kans om een nieuw bestaan op te bouwen. Het beeldmerk van Gevangenzorg vermeldt: geloof in herstel. Met de Bijbel als leidraad voor het leven, zijn medewerkers en vrijwilligers van Gevangenzorg iedere dag bezig deze missie concreet gestalte te geven. Ik hoop dat de activiteiten van Gevangenzorg 'beloofd' zullen worden met mooie resultaten in de vorm van herstel van verhoudingen.

Drs. Servaas Stoop, voorzitter Raad van Toezicht

“Het mooie aan het werk van Gevangenzorg Nederland is dat ze mensen die zijn vastgelopen en uiteindelijk in de gevangenis zijn terechtgekomen, mensen die geen uitzicht meer hebben, toch uitzicht biedt. Wij mogen alleen maar van genade spreken dat wij niet in de gevangenis terecht zijn gekomen. Dat we in een gezin zijn opgegroeid waar liefde was, waar evenwicht was en waar God werd gediend. Wat kunnen mensen eraan doen dat ze door allerlei oorzaken anders gevormd zijn?”

Albert Riezebos is ondernemer. Als directeur van Riezebos Constructie ondersteunde hij Gevangenzorg Nederland al vanaf de eerste jaren.
(beeld en quote uit jubileumfilm 25 jaar Gevangenzorg Nederland)

02	Voorwoord	26	Hoofdstuk 6 Vrijwilligers
04	Verslag Raad van Toezicht	28	Hoofdstuk 7 Gevangenzorg: filantropisch makelaar tussen justitie, kerk en samenleving
07	Inhoudsopgave		
08	Hoofdstuk 1 Gevangenzorg Nederland	30	Hoofdstuk 8 Fondsenwerving & Communicatie
11	Hoofdstuk 2 Gevangen en Toekomst	38	Hoofdstuk 9 Evaluatie beleid 2018 en voornemens 2019
14	Hoofdstuk 3 Forensische Zorg	42	Hoofdstuk 10 Begroting 2019 en Realisatie 2018
17	Hoofdstuk 4 Familie van gevangenen	44	Hoofdstuk 11 Controleverklaring-Jaarrekening
21	Hoofdstuk 5 Ex-Gevangenen en Toekomst	62	Gebruikte afkortingen en Contact

Hoofdstuk 1

Gevangenzorg Nederland

1.1 Missie en visie

Onze *missie* is 'geloof in herstel'. Dat betekent dat wij hoe dan ook present willen zijn bij gevangenen, tbs-patiënten en hun relaties. We willen ze graag kansen bieden op een menswaardig en zelfredzaam leven. Dat doen we door vanuit onze christelijke kernwaarde 'barmhartige gerechtigheid' de samenleving te betrekken bij ons werk. Daarbij moet u denken aan de vrijwillige inzet van tijd, het geven van donaties en het gebruik maken van netwerken.

Onze *visie* is om tijdens en na detentie bij te dragen aan een menswaardig bestaan en de kansen op zelfredzaamheid van gevangenen en hulpvragers te vergroten. Wij werken daarbij vanuit onze methode van herstelzorg en zijn voortdurend bezig ons werk te verbeteren. Zo willen we onze hulpvragers de best mogelijke aandacht geven en onze vrijwilligers de meest optimale begeleiding. Door onze reflectieve en innovatieve grondhouding krijgen we bouwstenen voor een consistent beleid. Tenslotte willen we ook onze stakeholders zo goed mogelijk informeren over de dynamiek en resultaten van ons werk.

Financieel gezien willen we ervoor zorgen dat we een breed draagvlak hebben. We vinden dat het hoort bij een samenlevingsorganisatie om niet alleen bij de overheid aan te kloppen, maar juist ook huishoudens, kerken, bedrijven en fondsen financieel bij ons werk te betrekken.

Gevangenzorg
Nederland

geloof in herstel

25
JAAR

Prison Fellowship
International

1.2 Logo en internationale samenwerking

Gevangenzorg Nederland (GNd) is lid van Prison Fellowship International (PFI) dat in ongeveer 120 landen vertegenwoordigd is. PFI heeft als non-gouvernementele organisatie een consultatieve status in de Sociaaleconomische Raad van de Verenigde Naties (ECOSOC) en neemt actief deel aan VN Alliantie van Ngo's met betrekking tot misdaadpreventie en strafrecht.

Alle leden van PFI hebben net als GNd de Bijbel en de geloofsbelijdenis van Nicea als basis voor hun geloof en handelen. Het logo van GNd is een variatie op het logo van PFI. Het is gebaseerd op de Bijbeltekst uit Jesaja 42:3 "Het geknakte riet zal Hij niet verbreken (...) naar waarheid zal Hij het recht voortbrengen".

1.3 Justitiële erkenning

GNd is door het Ministerie van Justitie en Veiligheid erkend als vrijwilligersorganisatie. Dit betekent dat GNd gevangenen en tbs-patiënten in justitiële inrichtingen mag bezoeken buiten de reguliere bezoektijden en in een aparte bezoekenruimte. Deze erkenning wordt 2-jaarlijks vernieuwd en is essentieel voor ons werk.

1.4 Interne organisatie

De voorbereiding en uitvoering van onze hulpverlening en voorlichting wordt gecoördineerd vanuit ons kantoor in Zoetermeer. De organisatie wordt geleid door de directeur bestuurder, Hans Barendrecht. Op 31 december 2018 waren er 33 collega's werkzaam (25,18 fte); gemiddeld over 2018 was dit 25,98 fte. GNd hanteert de cao Sociaal Werk.

Onze collega's zijn intrinsiek gemotiveerd en bekwaam om zich voor gevangenen, tbs-patiënten en hun familie in te zetten. De medewerkers krijgen mogelijkheden om zich via het loopbaanbudget verder te ontwikkelen. Daarnaast investeert GNd in de vergroting van kennis via een vastgesteld opleidingsbudget. Zo volgden diverse collega's een training interculturele communicatie en kennismaking met de Presentie theorie. De inzichten daarvan sluiten aan bij onze visie en manier van werken. Onze slogan 'Presentie in detentie' heeft in die zin een gelaagde betekenis.

Interne deling van kennis en kunde vond in 2018 plaats via 'De Luchtplaats' en Panopticum bijeenkomsten met sprekers over 'bestrijding kinderporno en kinderseksuïerisme' en Restorative Justice door onze PFI-collega Dan van Ness.

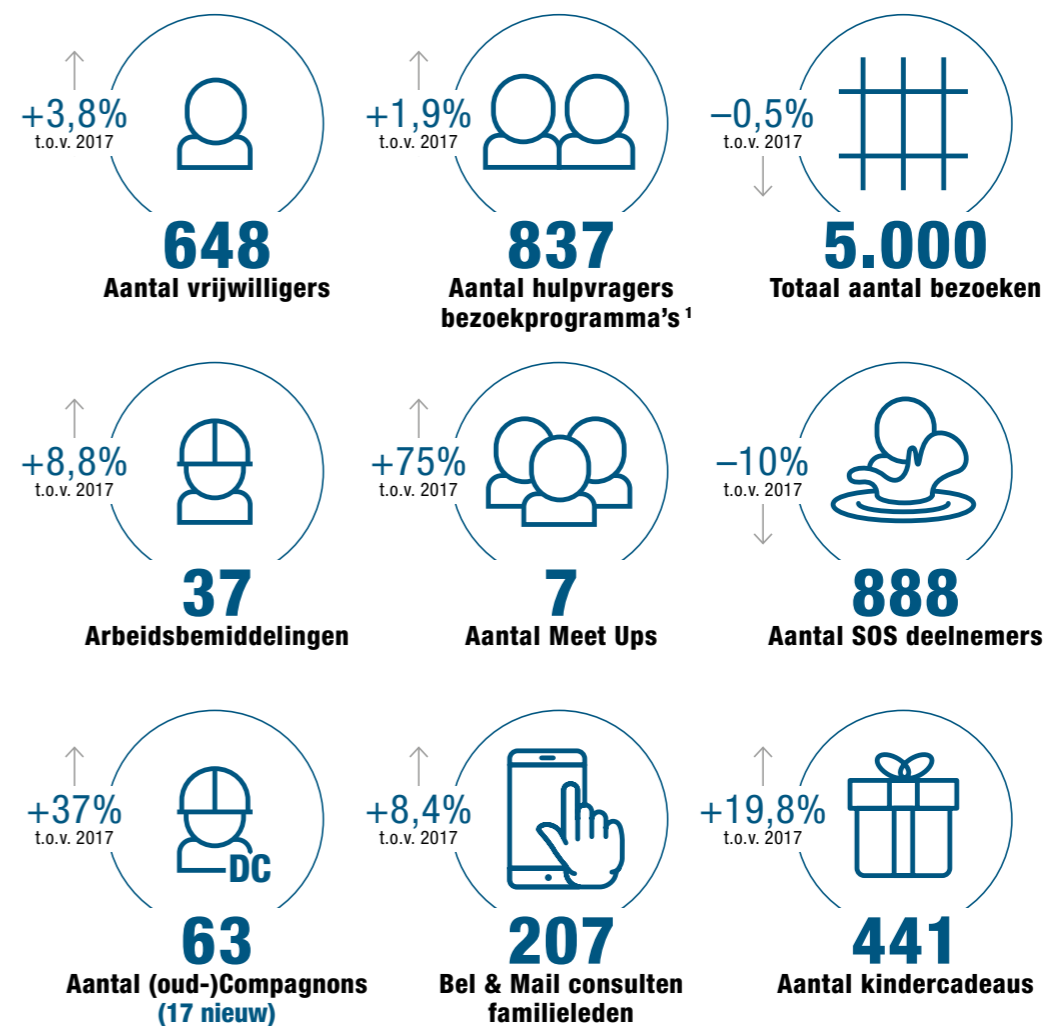
1.5 Privacy

Per 25 mei 2018 voldoet GNd aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

1.6 4VO

Landelijk zijn er zo'n vijftig organisaties die lokaal Justitieel vrijwilligerswerk doen. De vier landelijk werkende organisaties – Bonjo, Exodus Gevangenzorg Nederland en Humanitas – worden door de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) de 4VO genoemd. Er is periodiek onderling contact. Er waren ruim 4.000 vrijwilligers binnen deze organisaties actief.

Totalen 2018

¹ Dit zijn de (ex-)gevangene hulpvragers, de patiënten in de forensische zorg en de familieleden die een bezoeker-vrijwilliger ontvangen.

“25 jaar Gevangenzorg. Dat is een grote felicitatie waard! Er is geweldig werk gedaan. Het mooie van Gevangenzorg is dat ze mensen maximaal de kans biedt weer terug te keren in de samenleving. Iedereen in ons land heeft het recht erbij te horen. Dat geldt ook voor mensen die hebben gezeten en vrij komen. De vrijwilligers zijn daarin heel belangrijk. Het Oranje Fonds is er altijd op gespitst geweest om mensen zich te laten inzetten voor de ander. Je weet dat het werk van Gevangenzorg vandaag nog stopt als er geen vrijwilligers meer zijn.”

Ronald van der Giessen is oud-directeur van het Oranje Fonds. Hij zag vanaf het begin de waarde in van het werk van Gevangenzorg Nederland en bood ondersteuning vanuit het Oranje Fonds.
(beeld en quote uit jubileumfilm 25 jaar Gevangenzorg Nederland)

Hoofdstuk 2

Gevangenen en Toekomst

Hoofdstuk 2

Gevangen en Toekomst

2.1 Algemeen 2018

We geloven in herstel. En vanuit dat geloof zijn we in heel Nederland keer op keer present bij mensen die te maken hebben (gehad) met detentie. De ontmoeting tussen (ex-)gevangenen, forensisch patiënten en hun familieleden met een van onze 650 vrijwilligers is waardevol in zichzelf. Onze vrijwilligers vertegenwoordigen hierin de samenleving en dragen uit dat er ook daar geloof is in een nieuwe kans. En dat doet hulpvragers goed. Dat merken wij in de praktijk, maar krijgen we ook terug uit wetenschappelijk onderzoek. De vertaalslag hiervan naar cijfers is echter slechts beperkt mogelijk.

Vanuit dat waardevolle contact gaan we telkens weer op zoek naar wat goed is en wat mogelijk is. Binnen de justitiële setting, maar ook specifiek kijkend naar de mogelijkheden en uitdagingen van de hulpvrager zelf. Dit is als het leggen van een puzzel. Er wordt gekeken naar verschillende levensgebieden, zoals het sociale netwerk, het psychisch welzijn, gezondheid en verslaving, maar ook dagbesteding, huisvesting en financiën, levensovertuiging en herstelgerichte ontwikkeling passeren de revue. Dit zijn de velden van onze herstpuzzel.

Bij Gevangenenzorg Nederland werken vrijwilligers samen met maatschappelijk werkers en herstelrechtcoördinatoren. Deze werkwijze met heldere afspraken en tegelijkertijd onderling overleg met vrijwilligers en ketenpartners rondom maatwerk geeft binnen gevangenissen veel vertrouwen.

In algemene zin kan worden gesteld dat we onze zorgactiviteiten in 2018 hebben voortgezet in lijn met de jaren daarvoor. Bij een deel van ons aanbod hebben we meer hulpvragers kun-

nen ondersteunen en op andere vlakken liet het een lichte daling zien. We hebben tegelijkertijd ingezet op het onderzoeken van nieuwe mogelijkheden om hulpvragers te ontmoeten en hebben geïnvesteerd in de toerusting van onze vrijwilligers. In 2019 gaan we verder met het verrijken van ons werk.

“Ik vind het heel fijn dat ik deze man heb mogen leren kennen, want door zijn bezoeken heb ik veel meer rust voor mijzelf gevonden”

— Hulpvrager **Arend** over zijn vrijwilliger

2.2 Bezoekwerk in de gevangenis

Vastzitten is ingrijpend. Het leven van een gevangene komt tot stilstand. Ze voelen zich geen mens, maar onderdeel van een groot systeem waarin zij een registratienummer zijn. Juist daarom wordt ons bezoekwerk door veel gevangenen erg op prijs gesteld. Het afgelopen jaar hebben onze vrijwilligers dan ook ruim 400 gevangenen regelmatig mogen bezoeken. Dit aantal is wat lager dan de afgelopen jaren, maar ook wel in lijn met de daling van het aantal gevangenen in Nederland de afgelopen jaren.

Naast het reguliere bezoekwerk hebben we ons aanbod voor gevangenen in 2018 verder uitgebreid. In 2018 hebben er in verschillende Penitentiaire Inrichtingen (hierna: PI's) totaal 7 Meet Ups gedraaid, waarbij vrijwilligers op bepaalde dagdelen present zijn op afdelingen. Deze ongedwongen aanwezigheid biedt gevangenen de mogelijkheid laagdrempelig in gesprek te komen met onze vrijwilligers als afvaardiging van de samenleving. We merken

dat we hiermee ook in contact komen met gevangenen die anders niet de stap hadden genomen met ons in contact te komen.

Uit verschillende evaluaties is naar voren gekomen dat de aanwezigheid van de vrijwilligers sfeer verhogend werkt en dat zowel gevangenen als personeelsleden van de gevangenis positief zijn over dit aanbod. We zijn in 2018 dan ook in gesprek gegaan met andere PI's om te bekijken of ook daar een Meet Up mogelijk is in de toekomst.

Daarnaast hebben we de nodige tijd gestopt in het onderzoeken waar jongvolwassenen (jovo) gevangenen behoefte aan hebben. Wij bereiken op een natuurlijke wijze al jongeren, vooral op De Compagnie en in ons SOS-programma, maar willen graag meer jovo's van dienst zijn. De bevindingen verwerken we in ons aanbod in 2019. We hopen daardoor meer jovo's te kunnen bereiken.

Wederom zijn er in diverse PI's vrijwilligers van Gevangenenzorg Nederland actief in het re-integratiecentrum om gevangenen wegwijs te maken rondom allerlei praktische zaken.

Forensische Zorg

Hoofdstuk 3 Forensische Zorg

Een deel van de hulpvragers van Gevangenzorg Nederland verblijft in een Forensisch Psychiatrisch Centrum (FPC). Aan hen is tbs met dwangverpleging opgelegd. Deze maatregel wordt opgelegd aan mensen met psychiatrische - en vaak ook verslavingsproblemen, die (mede) door die problemen een ernstig delict hebben gepleegd. Voor het deel dat de verdachte wél toerekeningsvatbaar is, krijgt hij gevangenisstraf. Na het uitzitten van de gevangenisstraf wordt hij verplicht opgenomen in een FPC om behandeld te worden.

“De vrijwilligster en ik hebben een band gekregen die erg begripvol is, wederzijds en betrouwbaar. U moet weten dat ik deze band voor de eerste keer in mijn leven ervaar. Het contact met mijn vrijwilligster bestaat uit vrij met elkaar omgaan in gesprekken onder andere, en gezellig wat leuke zaken doen buiten de tbs-kliniek”

— Hulpvrager **Michaela**

Naast bezoekwerk in diverse FPC's, kunnen hulpvragers ook bezocht worden in een ander deel van de Forensische Zorg, bijvoorbeeld in een FPK of een FPA. Dit zijn onder andere tbs-patiënten, die uitstromen naar een andere vorm van Forensische Zorg, als de tbs-maatregel in een eindstadium komt. Ook komt het voor dat hulpvragers vanuit de gevangenis direct doorstromen naar één van

deze vormen van Forensische Zorg. Dit is één van de redenen, waarom Gevangenzorg Nederland ervoor heeft gekozen om dit bezoekwerk de dekkende naam Forensische Zorg te geven.

De geïntensiveerde contacten en de goede reputatie van ons werk hebben er mede voor gezorgd dat het aantal bezoekttrajecten met bijna 20% is gegroeid. In 2018 zijn er 132 bezoekttrajecten geweest, ten opzichte van 112 in 2017, een stijging van 18%. In 2019 verwachten we een lichte stijging naar 140 hulpvragers.

Resultaten 2018

In 2016 is er gestart met een netwerkcirkel rondom een tbs-patiënt. Een netwerkcirkel bestaat uit drie of vier vrijwilligers van GNd, die een patiënt binnen of buiten de kliniek bezoeken. Er zijn heldere afspraken gemaakt met de kliniek hoe in welke situaties te handelen. In 2018 waren er twee netwerkcirkels actief die doorlopen in 2019. Mogelijk zullen we nieuwe cirkels starten. De omvang is bescheiden, de waarde daarentegen groot.

“Wat ik fijn vind aan Aleida, mijn vrijwilliger van Gevangenzorg, is dat ze luistert en niet oordeelt of veroordeelt. Ze laat me mijn verhaal doen. Ik word gehoord en dat is heel fijn.”

Ciska is moeder van drie kinderen. Haar partner zit gevangen.
(beeld en quote uit jubileumfilm 25 jaar Gevangenzorg Nederland)

Hoofdstuk 4

Familie van gevangenen

Hoofdstuk 4

Familie van gevangenen

Familieleden ervaren vaak grote gevolgen van het feit dat hun geliefde vast zit. Regelmatig lopen ze aan tegen praktische gevolgen, maar ze ervaren ook vaak onzekerheid, schaamte en een sociaal isolement. In de reguliere hulpverlening zijn ze vaak onbedoeld een 'vergeten groep'. Wij vinden het belangrijk er ook juist voor hen te zijn en hen te ondersteunen in de bewogen tijd tijdens en de complexe en dynamische tijd na detentie. Daarom hebben we door de jaren heen verschillende manieren georganiseerd waarin wij familieleden kunnen onder-

steunen, waarbij we aansluiten op hun hulpvragen. Familieleden kunnen een vrijwilliger op bezoek krijgen of juist in contact komen met een lotgenoot, maar ook een bel- of mailconsult aanvragen of hun verhaal delen in een anoniem chatgesprek. Daarnaast weten heel wat familieleden onze website te vinden waarop we veelgestelde vragen beantwoorden.

"In een klap is mijn leven veranderd. Mijn zoon zit vast en ik ben vooral in het begin radeloos geweest. Er komt dan zoveel op je af. De vrijwilliger heeft mij geholpen om alles een plekje te geven. Het verdriet blijft, maar het is zo fijn om een luisterend oor te hebben en je zorgen met iemand te kunnen delen"

— Hulpvrager Ria

In 2018 hebben we geïnvesteerd in ontmoetingen en samenwerking met organisaties, zoals Reclassering Bureau Buitenland, Slachtofferhulp Nederland en staffunctionarissen van DJI. Zij komen in contact met familieleden van gevangenen. Ook zijn er verschillende organisaties die ons benaderen wegens onze kennis op dit gebied en ons concrete vragen voorleggen. Zo zijn we ook partner in de afdeling met deelnemers aan het project gezinsbenadering van de gevangenen in Veenhuizen en Leeuwarden. Deze contacten werken versterkend voor de wijze waarop familieleden erkend en gesteund worden.

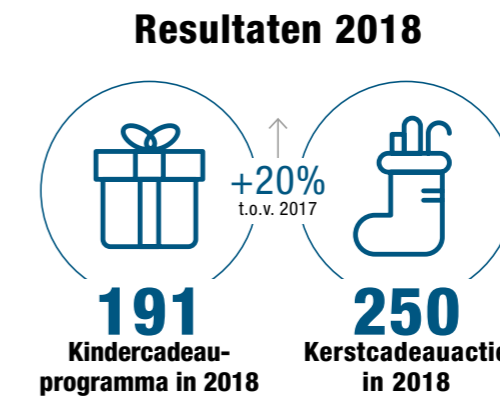

In 2018 zijn er 215 bel- en mailconsulten geweest (in 2017 206) =+4,4% en 148 bezoekt-trajecten (in 2017 149) =-0,7%. In 2019 verwachten we dat dit lichte stijging laat zien vanwege de hernieuwde zichtbaarheid van ons aanbod.

4.1 Kindercadeauprogramma

Iedere vader of moeder die gevangen zit kan voor zijn kind(eren) tot 12 jaar voor de verjaardag een cadeautje aanvragen. Dit kan ook als een Nederlander gevangen zit in het buitenland. We bieden deze mogelijkheid ook voor Kerst.

Deze cadeaus worden door een vrijwilliger gekocht en bezorgd. De blijdschap in de ogen van de kinderen laten zien hoeveel dit gebaar voor hen en de band met de ouder betekent. Door deze ontmoetingen zijn er ook jaarlijks enkele familieleden die vragen om bezoeken van een vrijwilliger van Gevangenzorg Nederland.

Er werd ons het afgelopen jaar 191 keer gevraagd om een verjaardagscadeau te bezorgen. Daarnaast kwamen er 250 verzoeken voor kerstcadeaus. Dit is een stijging van zo'n 20% ten opzichte van 2017. In 2019 wordt bekeken of door andere vormen van PR het aantal bezorgde cadeaus kan oplopen naar 450.

“Dit is een doelgroep aan de rand van de maatschappij. De samenleving moet hen niet. Dat triggert mij juist om met hen aan de slag te gaan, om ze op weg te helpen. Het is fijn om met ze in gesprek te zijn. Te zien wie ze echt zijn, dus niet de gedetineerde, niet de achternaam, maar gewoon iemand met een voornaam. Het is fijn om een gesprek van hart tot hart aan te gaan.”

Wendelmoet is al jaren als vrijwilliger betrokken bij Gevangenzorg Nederland.
(beeld en quote uit jubileumfilm 25 jaar Gevangenzorg Nederland)

Hoofdstuk 5

Ex-Gevangenen en Toekomst

Hoofdstuk 5

Ex-gevangenen en Toekomst

De eerste periode na detentie is een grillige periode, waarin er veel afkomt op een ex-gevangene. Het is tegelijkertijd een cruciale periode, omdat nu de kans op terugval het hoogst is. Daarom zijn we blij dat een groot aantal van onze vrijwilligers de hulpvrager die zij binnen detentie bezochten, ook na detentie kunnen ondersteunen en een klankbord kunnen zijn.

Onze mogelijkheden voor crishulp direct na vrijlating van gevangenen waarmee wij geen contact hadden tijdens detentie zijn beperkt. Gevangenen die ons bellen geven we tips en verwijzen we eventueel door naar organisaties zoals verslavingszorg, reclassering, burgerlijke gemeenten en opvanglocaties.

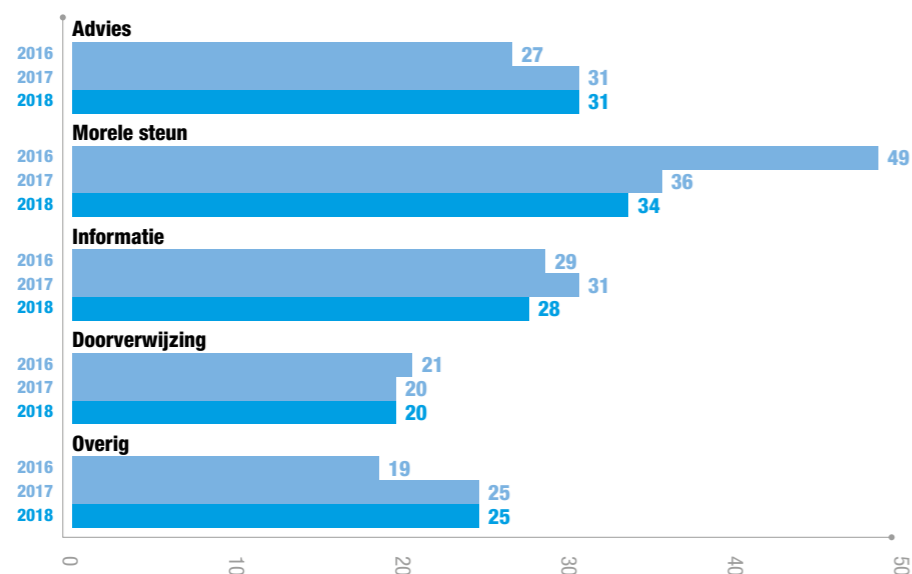
Het aantal hulpvragers die met regelmaat contact hebben met een vrijwilliger binnen dit programma is iets lager dan in 2017 (112 versus 123) = -8,9%. In 2019 willen we onderzoeken of en hoe we ons nazorgaanbod kunnen ontwikkelen. Nazorg is complex, maar ook uitermate belangrijk.

5.1 Chatbox

Sinds 2016 kan iedere (niet gevangen) bezoeker van onze website anoniem een gesprek beginnen met een vrijwilliger. Onze vrijwilligers kunnen zo op laagdrempelige wijze present zijn. De chat blijkt daarnaast een nieuwe doelgroep te bereiken van mensen die behoefte hebben hun verhaal te vertellen zonder een vrijwilliger op bezoek te krijgen. De overgrote meerderheid van de deelnemers van de chatgesprekken geeft aan zeer tevreden te zijn en wat te hebben aan het gesprek (80%).

In 2018 wisten 267 unieke personen onze chatbox te vinden en voerden gezamenlijk 369 gesprekken met onze vrijwilligers. In deze gesprekken ging het over uiteenlopende onderwerpen en is er verschillende soorten hulp geboden:

Geboden hulp

De geboden hulp is in percentage van het totaal aantal gesprekken weergegeven. De geboden hulp wordt per gesprek door vrijwilligers genoteerd.

We hopen dat in 2019 meer mensen de weg naar onze chatbox weten te vinden en onderzoeken hoe we hierin actief kunnen bijdragen. Daarnaast hopen we in 2019 samen met DJI stappen te zetten om de chatbox via een GND-app bereikbaar te zijn voor gevangenen.

“SOS is de enige plek waar ik nog mijn verhaal vertel van het begin tot het einde. Mijn omgeving kent het verhaal al en vraagt er niet meer naar. Maar het helpt me iedere keer weer om er woorden aan te geven en te merken dat er interesse is in mijn verhaal”

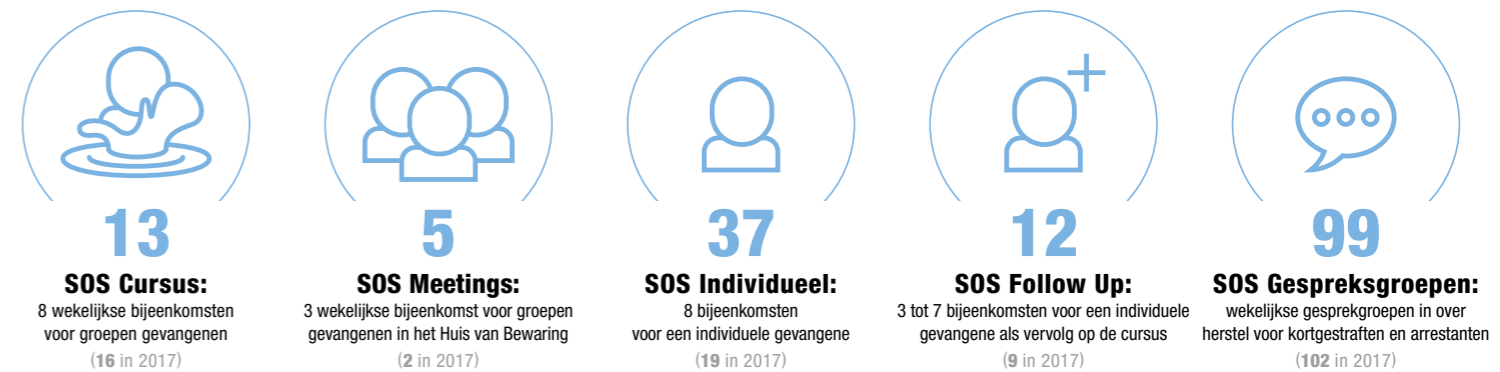
— slachtoffer dat als onderdeel van de SOS Cursus zijn verhaal komt vertellen

5.2 SOS

Ons geloof in herstel sluit aan bij de internationale beweging van herstelrecht. Bij SOS gaan onze vrijwilligers al sinds 2006 het gesprek aan met gevangenen over de gevolgen die criminaliteit heeft voor slachtoffers, hun omgeving en de samenleving. Maar ook de gevolgen voor de dader zelf en zijn familie

en vrienden komen aan bod. Een bijzondere plaats in onze cursus nemen slachtoffers in. Ze staan niet in relatie met ‘onze’ gevangenen, maar hun verhaal komt vaak wel over. Ook voor henzelf is de moedige stap naar de gevangenis van tijd tot tijd heilzaam. De nadruk ligt op het nemen van verantwoordelijkheid voor daden om van daaruit te werken aan herstel. We hebben hiervoor verschillende varianten ontwikkeld:

Resultaten 2018

Omdat we het belangrijk vinden zo goed mogelijk aan te sluiten bij de leefwereld van de deelnemers en we de kwaliteit van ons cursusmateriaal hoog willen houden, hebben we in 2018 geïnvesteerd in een herziening van al ons materiaal voor het groepswork en SOS Individueel. Voor SOS Follow Up is hier een start mee gemaakt.

In 2018 waren er 18 verschillende PI's waarin SOS werd aangeboden. Ten opzichte van vorige jaren is daarin een groei te zien. Ook voor 2019 verwachten we op nieuwe locaties te starten met SOS. Dit vraagt echter de nodige voorbereiding.

In totaal zijn er 888 personen via een van de SOS varianten bereikt. We verwachten in 2019 een nieuwe SOS variant te ontwikkelen in samenwerking met de Van Mesdag Kliniek. We hopen komend jaar zo'n 950 gevangenen en tbs-patiënten hiermee te bereiken.

5.3 Arbeidsbemiddeling

Een baan helpt ex-gevangenen om het leven weer goed op te pakken en andere keuzes te maken. Het is echter een grote uitdaging om een werkgever te vinden met een gat op je cv omdat je vast hebt gezeten. Daarom zoekt en verbindt Gevangenezorg al jaren werkgevers die mensen een nieuwe kans willen geven met gevangenen die deze kans graag met beide handen willen aangrijpen. In 2018 hebben we gelukkig meer mensen aan een baan kunnen helpen dan we hadden verwacht.

Onze inzet rondom arbeidsbemiddeling bestaat naast bemiddeling ook uit advisering richting gevangenen over hoe zij zich kunnen voorbereiden op een werkzaam leven na detentie. In 2018 is er aan 151 personen advies uitgebracht, wat nagenoeg gelijk is aan 2017.

In 2018 zijn er 37 (2017:34) mensen geplaatst. Achttien daarvan (2017:13) kwamen via De Compagnie. In totaal vonden 26 personen een betaalde baan (2017: 20).

Resultaten 2018

*Sinds de start van De Compagnie in 2016 is een deel van onze inzet op dit gebied gefocust op de compagnons.

5.4 De Compagnie

In 2018 werd het 3e en tevens laatste pilotjaar van De Compagnie (DC) bekroond met een mooi onderzoeksrapport. DJI kwam tot de conclusie dat onze innovatie op zowel gevangenen als werknemers in de gevangenis impact heeft. Tijdens een werk bezoek aan De Compagnie heeft minister Sander Dekker groen licht gegeven aan de doorontwikkeling van DC. Hierbij wordt voorgesorteerd op zijn nieuwe beleidsvoornemens rondom verlof en detentiefasering.

DC is binnen de gevangeniswereld vanaf 2019 een unieke proeftuin omdat gevangenen met verschillende graden van vrijheid en verlof samen op één afdeling verblijven.

In totaal mochten we vanaf de start in 2016 63 compagnons - gevangenen op De Compagnie - begeleiden. 17 daarvan stroomden in 2018 in. In 2018 zijn 21 compagnons uitgestroomd, waarvan er 18 bemiddeld zijn

naar werk, er 2 werden teruggeplaatst naar een reguliere afdeling en er 1 doorstroomde naar BBI. Over de totale pilotperiode van drie jaar zijn 49 compagnons uitgestroomd. 40 van

“Het lijkt aannemelijk dat ook na enige tijd de resultaten van De Compagnie nog merkbaar zijn. Iets meer dan de helft van die dertig ex-compagnons heeft op dit moment nog steeds een baan. Een klein percentage (10%) volgt een opleiding, wat valt onder het hebben van een zinvolle dagbesteding.”

— Uit: Evaluatierapport 'De Compagnie –PI Krimpen', door Romy Timmer en Lieke Leuhof

hen hebben het programma succesvol doorlopen en zijn bemiddeld naar werk; 9 werden er teruggeplaatst naar de reguliere afdeling. Van deze 49 was er 1 recidive en 3 gingen tijdens ZBBI of PP in de fout en moesten alsnog de volledige straf uitzitten.

Essentieel in het DC-concept zijn onze vrijwilligers (30) en ondernemers. We zijn dankbaar voor hun trouwe inzet en betrokkenheid op de toekomst van de compagnons. In 2018 waren ruim 70 werkgevers betrokken op De Compagnie. Deze wijze van aanwezigheid van vrijwilligers en ondernemers op de afdeling zorgt voor een ontspannen klimaat waarin goede en vertrouwelijke gesprekken gevoerd kunnen worden.

We zijn ook de gevangenis van Krimpen aan den IJssel erkentelijk voor de fijne en intensieve samenwerking en de ruime en het vertrouwen die we krijgen om ons werk te doen. Dit geeft vertrouwen voor de komende drie jaren van doorontwikkeling. In 2019 zal ook met DJI verder gesproken worden over de mogelijkheden en behoefte van opschaling van het concept.

In 2019 zal ook een Maatschappelijke Kosten en Baten Analyse (MKBA) van De Compagnie gereedkomen. De inhoudelijke en financiële rapporten zullen belangrijke bouwstenen zijn voor de Toekomstvisie van DC.

Minister Sander Dekker tijdens zijn bezoek aan De Compagnie waar hij onder andere met enkele ondernemers sprak.

Penitentiaire Inrichting Almere

Vrijwilligers

Hoofdstuk 6 Vrijwilligers

In 2018 waren ca. 650 vrijwillige collega's betrokken bij ons werk. Vrijwilligers die onze hulpvragers steeds weer laten merken dat ze ertoe doen, door ze in hun vrije tijd te bezoeken in gevangenissen, tbs-klinieken en thuis. Ze zijn steeds weer present, hebben hart voor de hulpvragers en oog voor herstel. Daarmee vervullen ze een unieke rol in het leven van 'hun' gevangene, forensisch patiënt en hun families.

Naast de bezoeken, zijn ze betrokken bij Meet Ups, SOS Cursussen en verzorgen ze gastlessen en presentaties door het hele land. Enkele vrijwilligers bieden op ons kantoor praktische en administratieve ondersteuning. Met elkaar vertegenwoordigt de inzet van vrijwilligers duizenden uren aan waardevolle arbeid tegen zeer geringe maatschappelijke kosten. En dat is mogelijk, omdat al deze vrijwilligers geloven in herstel en zich daarvoor inzetten! Vrijwilligers doen hiermee het belangrijkste deel van onze werk. Ze worden hierin aangestuurd en getraind door professionele maatschappelijk werkers en herstelrecht-coördinatoren. In de uitvoering van het vrijwilligerswerk zijn er veel 1-op-1 contacten tussen de vrijwilliger en de maatschappelijk werkers. Dit vindt vooral plaats n.a.v. de bezoeksplannen. Dit is een belangrijke schakel in de coaching van onze vrijwillige collega's in het land.

“Sinds 2013 vertel ik mijn verhaal tijdens de basistraining voor nieuwe vrijwilligers. Mijn beste tijd was mijn tijd in de gevangenis. Een tijd waarin ik mezelf moest ontdekken en een tijd om vergeving te vragen. Een tijd om een nieuw begin te maken. Met mijn ervaringen wil ik vrijwilligers helpen en toerusten om goed voorbereid naar hun eerste bezoek te gaan”

— Wilfred, ex-gedetineerde en vrijwilliger

Deskundigheidsbevordering van vrijwilligers vinden we belangrijk. In 2018 zijn ca. 30 trainingen geweest rondom nazorg, oog hebben voor familierelaties, onze chat-service, gesprekken over herstel en de Meet Up en De Compagnie. De trainingen worden regelmatig vernieuwd. Ook wordt er gebruikt gemaakt van e-learning. In 2018 zijn verspreid over het land 16 regionale toerustings-

avonden gehouden. Het thema was 'Het herkennen en begeleiden van mensen met een LVB' (Licht Verstandelijke Beperking). In 2017 was dit het onderwerp van de vrijwilligersdag. Tijdens de regionale toerustingsavonden is hier nader op ingegaan, door de focus te leggen op de vraag: Hoe ga je om met LVB in een gemixte groep/cursussetting.

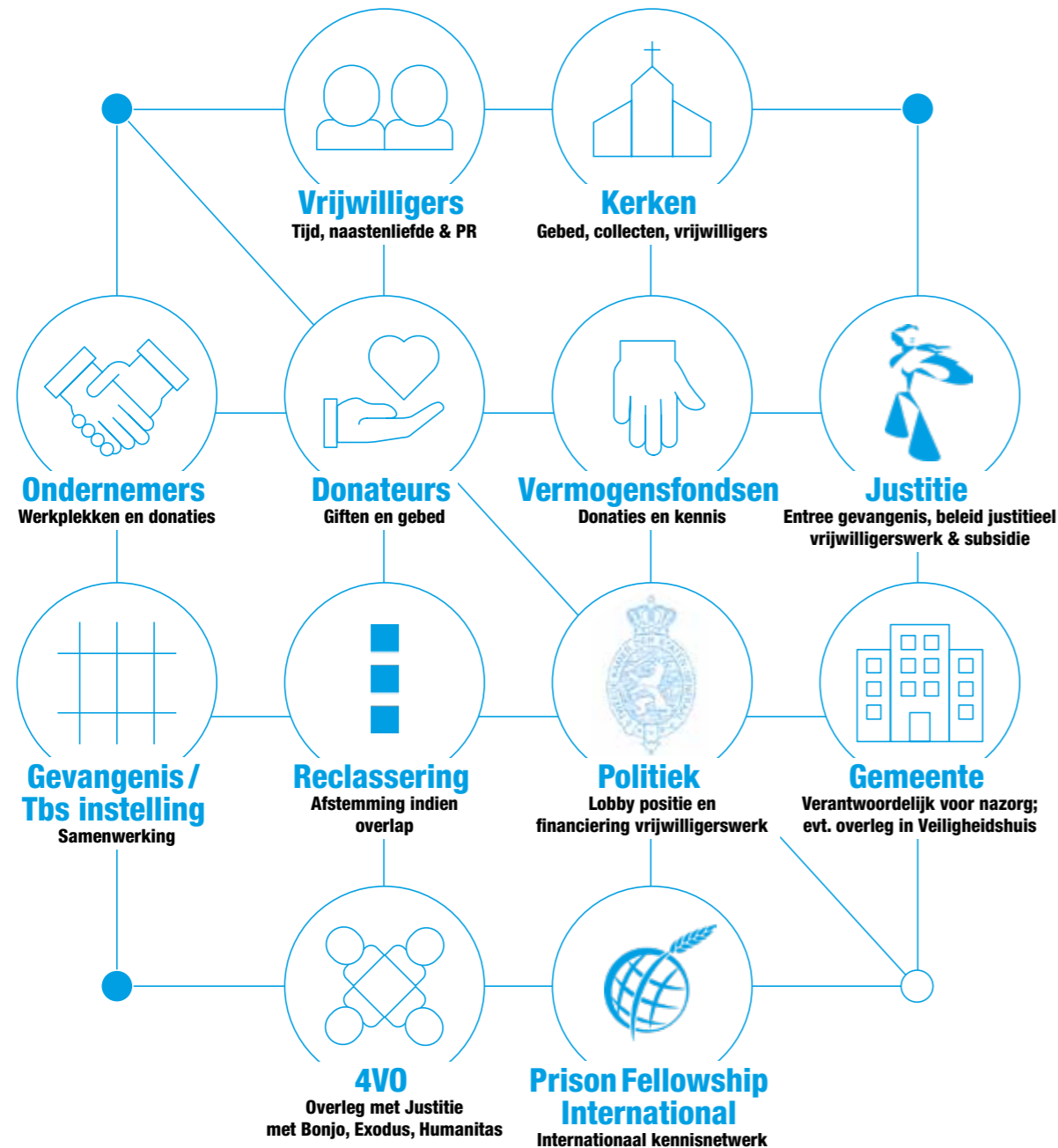
Naast trainingsbijeenkomsten waren er diverse evaluatie bijeenkomsten met vrijwilligers van de SOS-gespreksgroepen in Lelystad, de Meet Up vrijwilligers, de vrijwilligers op De Compagnie en onze RIC-vrijwilligers in de gevangenis Ter Apel waar we betrokken zijn op buitenlandse gevangenen die na detentie uitgezet zullen worden. Er draaiden verder 4 intervisiegroepen van vrijwilligers. De vrijwilligers ontvingen driemaal de VI, het Vrijwilligers Informatieblad. Dit blad is speciaal voor de vrijwilligers met veel informatie, praktijkervaringen en informatie over ontwikkelingen op ons kantoor.

De jaarlijkse vrijwilligersdag stond dit jaar in het teken van 25 jaar Gevangenzorg Nederland. In een feestelijke ambiance werd in dankbaarheid aan God met elkaar teruggeblikt op de afgelopen jaren én vooruitgekeken. Diverse vrijwilligers, hulpvragers en een nabestaande gaven hier woorden aan vanaf het podium. Het was een dag waarin we met ruim 300 mensen elkaar mochten vieren, danken en ontmoeten. Dat twee compagnons als gespreksleiders optraden, gaf aan het geheel een bijzonder tintje.

Hoofdstuk 7

Gevangenzorg: filantropisch makelaar tussen justitie, kerk en samenleving

Gevangenzorg Nederland is een samenlevingsorganisatie. We staan met beide benen op de grond. Eén been staat in de gevangenis en één been in de samenleving. Er zijn verschillende partijen die graag zien dat het leven van een gevangene weer goed op de rails gezet wordt. Voor de ene partij is het een keuze van het hart, voor de ander een beleidsdoel. Het is onze expertise om de wensen en mogelijkheden van die partijen in het geven van tijd, geld, kennis en faciliteiten rondom de gevangene bij elkaar 'te organiseren'. We zijn dus bij wijze van spreken een *filantropische* makelaar voor een herstelverbinding tussen 'binnen en buiten'. Hieronder is dat kernachtig visueel zichtbaar gemaakt. Intern is een en ander verder uitgewerkt in de stakeholdersanalyse.

Maatschappelijke Raad

De Maatschappelijke Raad levert een bijdrage aan de ontwikkeling van het beleid van GNd en functioneert als extern klankbord en adviesorgaan voor de directeur bestuurder. De Raad bestaat uit 10 leden en vergadert jaarlijks in maart. Tussentijds geeft de MR gevraagd of ongevraagd advies. De brede samenstelling en deskundigheid van de Maatschappelijke Raad, hun verankering in de samenleving en hun interesse voor ons werk, maakt de Maatschappelijke Raad tot een zeer waardevol adviesorgaan.

De Maatschappelijke Raad bestaat uit de volgende leden:

Andries Knevel
Presentator EO

Rein Willems
Ex-topman Shell Nederland en
oud-senator voor het CDA

Kees van der Staaij
Fractievoorzitter
SGP Tweede Kamer

Jan Waaijer
Voormalig burgemeester
Zoetermeer

Peter van der Sande
President ICPA;
Voormalig Hoofddirecteur DJI

Gert Jan Huisman
CEO & partner Anders Invest

Ine Voorham
Voormalig manager
Leger des Heils

Harry Paul
Consultant ABDTopconsult,
ministerie BZK

Jan Verburg
Niet-uitvoerend bestuurder
De Vries en Verburg Groep
– Voorzitter Algemeen Bestuur

Peter v/d Laan
Hoogleraar reclassering

Hoofdstuk 8

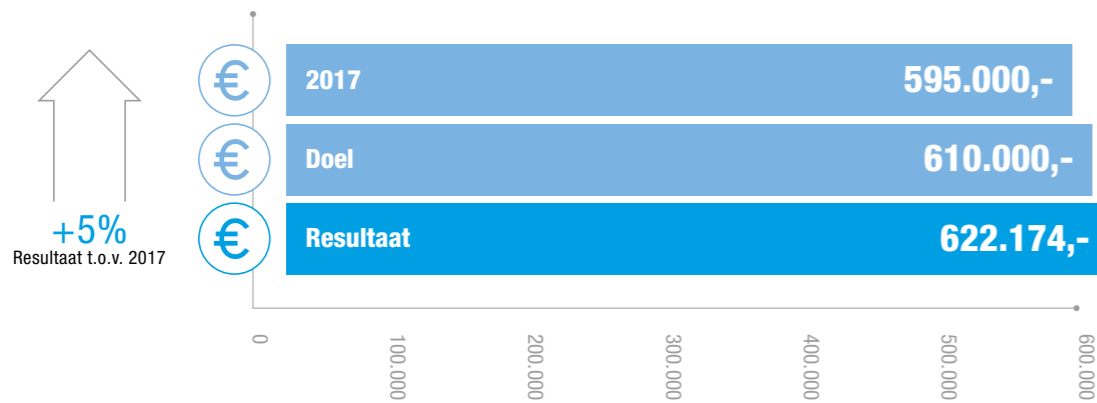
Fondsenwerving & Communicatie

Met dankbaarheid mogen we weer vaststellen dat in 2018 de begrote baten ook daadwerkelijk zijn geschonken. Voor het eerst in ons bestaan mocht GNd meer dan € 1 miljoen aan achterbaninkomsten realiseren. Dat is een bijzondere mijlpaal in ons jubileumjaar, dat particulieren, kerken en zakelijke donateurs ons zoveel steun wilden geven. Het laat zien dat het draagvlak voor ons werk binnen de samenleving nog steeds groeit. De sterkste groei deed zich voor bij onze zakelijke donateurs. Verder is er sprake van een sterke opstap in verkregen subsidies, vooral als gevolg van een omvangrijke subsidiebijdrage voor De Compagnie.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de inkomstenstroom van de afgelopen jaren (bedragen afgerond op duizendtallen):

	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018
Particulieren	595.000	610.000	622.000
Kerken	226.000	200.000	233.000
Bedrijven	130.000	180.000	187.000
Fondsen	583.000	540.000	510.000
Subsidies	685.000	1.180.000	1.167.000
Legaten	—	—	5.000
Overige baten	51.000	15.000	8.000
Totaal	€ 2.270.000	€ 2.725.000	€ 2.732.000

Particulieren

De doelstelling vanuit particulieren is ruimschoots behaald. In 2018 mochten we 1.543 nieuwe donateurs verwelkomen. De nieuwe donateurs werden voor een groot deel via bijsluiters geworven. Aan de andere kant zagen we een toename van het aantal inactieve donateurs. Eind december telde GNd 15.897 actieve donateurs. Een toename van 3% t.o.v. 2017. Actief wil zeggen dat men in de afgelopen 24 maanden minstens één keer een gift heeft gegeven. We zijn daar buitengewoon dankbaar voor.

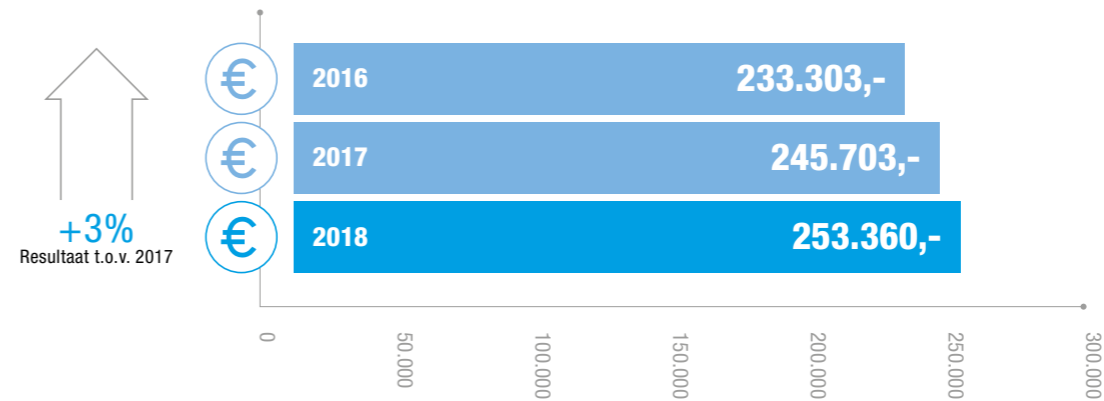
15.897
Actieve donateurs 2018
(15.192 in 2017)
(Verwachting voor 2019: 16.200)

Voor 2019 is de inkomstendoelstelling gelijk aan 2018 nl € 610.000. Een gelijkblijvende doelstelling oogt wellicht weinig ambitieus maar is dat zeker wel; vanaf 1 januari 2019 worden namelijk geen NAW-gegevens meer aangeleverd door de banken. Dat betekent dat eerste giftgevers niet langer meer traceerbaar zijn en derhalve ook niet in ons donateursbestand kunnen worden opgenomen voor het aangaan van een relatie. Er zullen nieuwe kanalen ontwikkeld moeten worden waarmee instroom van nieuwe donateurs weer gerealiseerd gaan worden. 2019 zal daarom vooral in het teken staan van het testen van verschillende kanalen. Daarmee willen we desondanks toch nog 800 nieuwe donateurs werven om daarmee ons totale actieve donateursbestand in omvang minimaal gelijk te houden.

Automatische incasso's

Eind 2018 telde GNd bijna 5.900 machtiginghouders. Hun gemiddelde toezegging steeg naar € 43,10. Deze stijging geeft aan dat onze donateurs hart hebben voor ons werk en dat ook financieel laten blijken als wij ze benaderen. Machtigingverleners zijn van groot belang omdat zij met hun vertrouwen een sterke basis vormen voor de continuering van onze bezoekprogramma's.

Inkomsten machtiginghouders

Nieuwsbrief

De nieuwsbrief, die in 2018 6 keer verscheen, telde een oplage van 17.600 adressen. Ruim 300 meer dan in 2017. Alle zorgprogramma's en de impact hiervan zijn hierin onder de aandacht gebracht van de donateurs en andere stakeholders. In het oktober nummer van de Nieuwsbrief is uitgebreid stilgestaan bij ons 25-jarig jubileum.

GNd Nieuwsbrief oktober 2018

GNd Nieuwsbrief december 2018

1.100
Nieuwe donateurs

Bijsluiters

In 2018 is er 14 keer een bijsluiter toegevoegd aan bladen die goed passen binnen het profiel van onze achterban. Denk hierbij aan bladen als EO Visie, EVA, De Gezinsgids, De Wekker, De Waarheidsvriend, CU Magazine etc. Dit leverde een kleine 1.100 nieuwe donateurs en een bedrag van bijna € 43.000 aan giften op. Ook kwamen er nog nieuwe donateurs bij vanuit eerdere bijsluiters in 2017. De bijsluiter was daarmee een effectief en efficiënt wervingskanaal.

€ 43.000,-
Bedrag aan giften

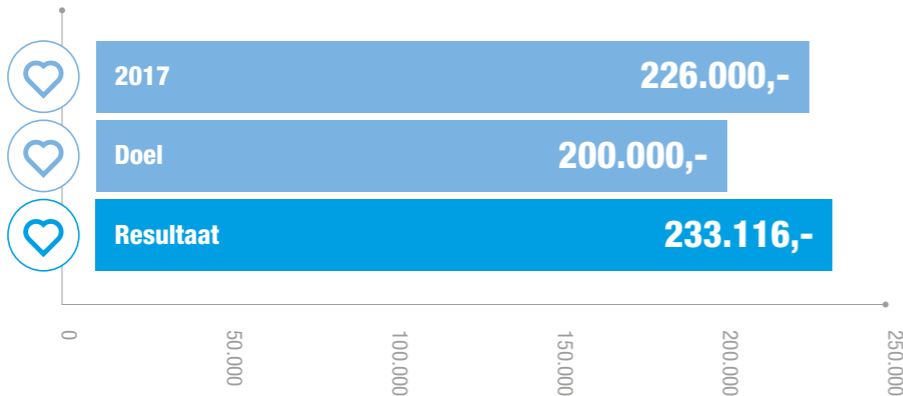

Declaratie vrijwilligers

Een bron van inkomsten vanuit particuliere donateurs zijn ook de declaraties van vrijwilligers. De vrijwilligers van GNd mogen kosten die zij maken voor het bezoeken van gevangenen en hun familieleden declareren bij GNd. Veel vrijwilligers declareren deze kosten echter niet en maken er een gift van. Dat leverde in 2018 ruim € 22.000 aan giften op.

Kerken

+3%
Resultaat t.o.v. 2017

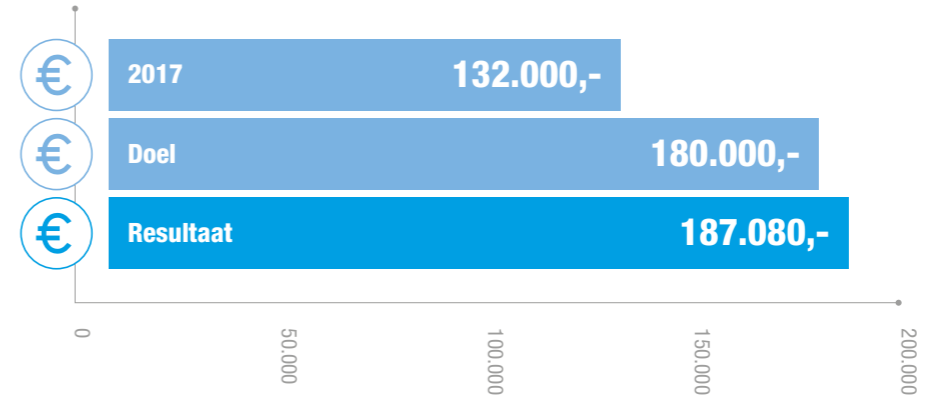

Wij mogen ons blijven verheugen in een warme belangstelling en betrokkenheid van kerken. Vele honderden kerken hebben ons financieel ondersteund door middel van een collecte of gift. Daarmee is de beoogde bijdrage vanuit kerken ruimschoots behaald.

Ons relatiebestand telt bijna 1.500 kerken. Dit zijn kerken die ons in het verleden minimaal één keer met een financiële bijdrage hebben gesteund. In 2018 hebben 610 kerken één of meerdere giften gegeven.

Bedrijven

+44%
Resultaat t.o.v. 2017

Sinds 2016 richten we ons actief op een grotere betrokkenheid vanuit bedrijven en ondernemers op ons werk. Dat doen we door de inzet van de fondswerver bedrijven die de ondernemer persoonlijk bezoekt en/of uitnodigt voor een werkbezoek, bijvoorbeeld aan De Compagnie.

“De Compagnie zorgt ervoor dat gevangenen naar buiten komen met perspectief. Dat vind ik echt mijn steun waard”

— Alex van Nifterik van Van Nifterik BV

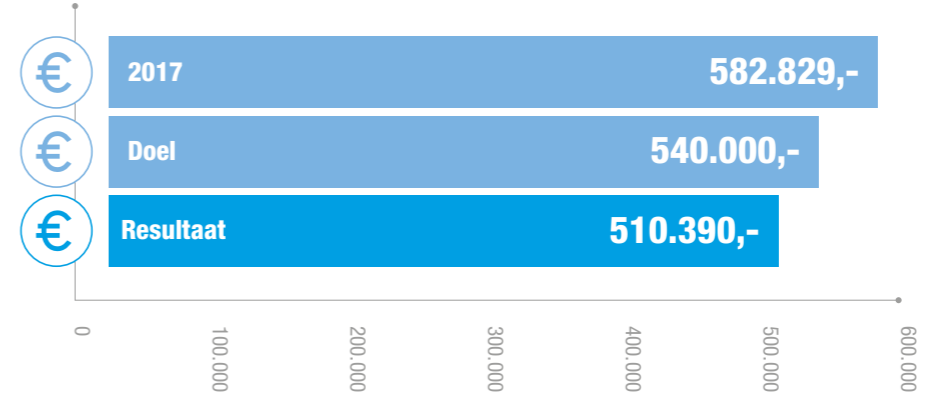
Ten opzichte van 2017 zijn de inkomsten in 2018 verder gestegen en is de doelstelling ruimschoots behaald. Een aantal bedrijven en ondernemers hebben hun financiële bijdrage via een eigen fonds of privé aan ons overgemaakt. Dit bedrag aan inkomsten (ca. € 20.000) is boekhoudkundig geteld bij de

segmenten particulieren en vermogensfondsen. We hopen in 2019 weer nieuwe bedrijven te vinden die ons werk willen steunen. Onze verwachting is een opstap naar € 210.000.

Doelstelling voor 2019: Totale inkomsten € 210.000.-

Fondsen

-12,5%
Resultaat t.o.v. 2017

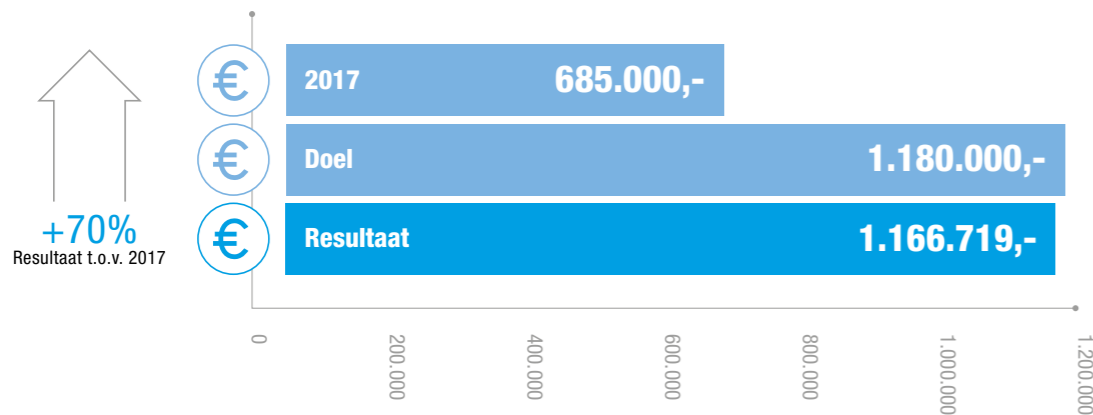

Fondsen zien ons steeds meer als een betrouwbaar partner voor het aangaan van meer langdurige partnerships. Dit betekent enerzijds een meer intensieve samenwerking met deze fondsen wat sterk ten goede komt aan de wederzijdse betrokkenheid op het realiseren van de beoogde doelstellingen. Zowel vanuit het betreffende fonds als vanuit Gevangenzorg. We zien dit als bijzonder waardevol. Tegelijkertijd brengt dit op termijn ook meer onzekerheid

met zich mee wat betreft toekomstige fondsbijdragen. Juist door de veel hogere gemiddelde fondsbijdrage van deze fondsen betekent het wegvallen van een dergelijk fonds op de langere termijn ook een groter risico in een mogelijke wat meer omvangrijke terugval in inkomsten. Intensieve samenwerking en goede onderlinge relaties zijn essentieel om hier het hoofd aan te kunnen bieden. De totale realisatie is iets lager uitgekomen (5%) dan de begrote bijdragen.

Onze plannen voor 2019 richten zich vooral op het realiseren van een inkomstendoelstelling van € 540.000. We hopen opnieuw enkele langdurige partnerships aan te gaan voor relatief omvangrijke bedragen.

Subsidies

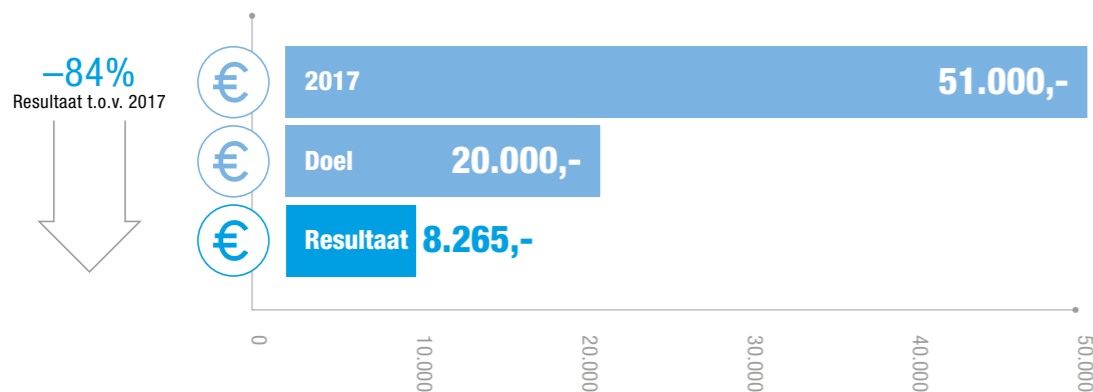

Per ingang van 2018 is het jaarlijks beschikbare subsidiebudget verhoogd met 1 mln. naar € 4,1 mln. Een bevestiging dat politiek en justitie steeds meer het belang onderkennen van het justitieel vrijwilligerswerk. Voor GNd bedroeg de totale bijdrage € 775.019. Hiervan was ruim € 275.019 gebaseerd op cofinanciering. Naast dit landelijke vrijwilligersbudget van Justitie hebben we ook een subsidiebijdrage ontvangen voor De Compagnie van € 300.000. Verder werd voor ons SOS Programma subsidie (€ 67.200) ontvangen uit het slachtofferbudget van Justitie. Het vernieuwde subsidiekader zal naar verwachting pas per ingang van 2020 worden ingevoerd.

Legaten

In 2018 heeft Gevangenenzorg Nederland een legaat ontvangen van € 5.000.

Overige baten

De overige baten zijn lager uitgekomen dan begroot. Het blijkt in de praktijk lastig te zijn om hier grip op te krijgen. In 2017 was er een bate vanuit een eenmalige actie van ruim €30.000 waardoor de overige baten aanzienlijk hoger waren.

Communicatie

Het 25-jarig jubileum speelde in 2018 een belangrijke rol in de communicatie. We introduceerden onder meer een speciaal jubileumlogo. De afdeling was nauw betrokken bij de totstandkoming van het mooi uitgevoerde jubileumboek 'Mens, waar zit je'. Hierin geeft Hans Barendrecht een persoonlijke terugblik op 23 jaar Gevangenenzorg en geven bekende namen uit de gevangeniswereld en daarbuiten hun reactie op columns die Hans de afgelopen 23 jaar schreef. Het eerste exemplaar werd op de Vrijwilligersdag aangeboden aan een ouderpaar met zowel een dader als slachtoffer in het gezin. Daarover schreef het een indrukwekkend verhaal in het jubileumboek.

We kunnen verder terugkijken op een geslaagde jubileumreceptie op 14 november in de Zoetermeerse gevangenis waar ons werk ooit begon. Het was een mooie bijeenkomst waarin Gevangenenzorg onder meer complimenten kreeg van sprekers als Wim Saris (Directeur-Generaal Politie, Straffen en Beschermen) en Monique Schippers (Directeur Gevangeniswezen en Vreemdelingenbewaring).

Programma's als SOS en De Compagnie werden nadrukkelijk benoemd als zeer waardevolle projecten. Indruk maakte ook het verhaal van Nando. Na diverse detenties vond hij via De Compagnie de baan van zijn leven: lasser! Kees van der Staaij (fractievoorzitter van de SGP in de Tweede Kamer) – met veel vertoon binnengebracht door medewerkers van de DV&O – was onze mystery guest en werd ter plekke tijdelijk ingesloten. De opzet en gastvrijheid van het jubileumprogramma kregen veel waardering.

“Het werk dat u als Gevangenenzorg Nederland verricht is ongelooflijk belangrijk. Voor de gedetineerden uiteraard, maar ook voor de justitiële inrichtingen en de samenleving in den brede”

— Wim Saris, Directeur-Generaal Politie Straffen en Beschermen

Onlinecommunicatie, voor GNd een belangrijke manier om de doelgroep (potentiële donateurs) te bereiken, kreeg in 2018 extra aandacht. De interactieve website wordt voortdurend geoptimaliseerd om de vindbaarheid zo groot mogelijk te houden. Een belangrijk aandachtspunt was het verbeteren van het aantal fondswervende conversies (nieuwsbriefaanvragen en online donaties)

via de website. Om mensen sterker te bewegen de nieuwsbrief aan te vragen is een pop up gerealiseerd op de website. Samen met het sterker inzetten op social media als Facebook, LinkedIn en Twitter heeft dit geleid tot een toename van het aantal aanvragen. In 2018 kregen we 263 aanvragen voor de nieuwsbrief binnen, voorzien van NAW-gegevens. Dat waren er 140 in 2017.

Social media zijn in 2018 een belangrijker rol gaan spelen. GNd maakt gebruik van Facebook, Twitter en LinkedIn, waarbij de laatste 2 tot medio 2018 een slapend bestaan leidden. Twitter is weer geactiveerd, met name om zichtbaar te zijn onder de doelgroep Justitie en politiek (en in mindere mate potentiële donateurs). Facebook wordt met name ingezet om potentiële nieuwsbrieflezers en donateurs te bereiken. Via LinkedIn wil GNd met name bedrijven bereiken, maar aanwezigheid op dit kanaal vergroot ook de zichtbaarheid onder vertegenwoordigers van Justitie en andere ketenpartners.

De content die wordt gepost op social media bestaat uit verhalen (in woord en beeld) van gevangenen, vrijwilligers of nieuws vanuit Gevangenenzorg. In 2018 werden de posts op Facebook regelmatig gesponsord om een groter bereik te creëren. Alle communicatieactiviteiten - zowel off- als online - zijn erop gericht met mensen in contact te komen of te blijven.

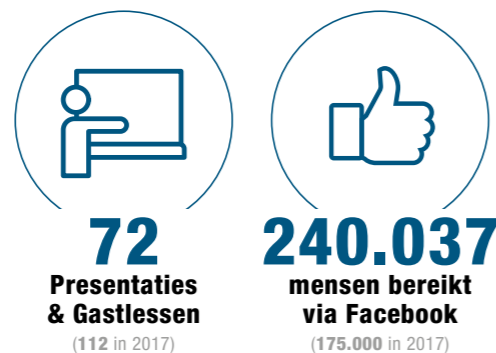
Jubileumboek 'Mens, waar zit je?'

In 2018 gaven de pr-vrijwilligers 72 presentaties en gastlessen door het hele land. Betrokkenheid bij de zorg voor gevangenen en hun familieleden begint bij informatie. Daarom geeft GNd presentaties en gastlessen waarin informatie wordt gegeven over het werk van de organisatie en over het leven in de gevangenis.

GNd kreeg in 2018 weer media-aandacht, ook naar aanleiding van het zilveren jubileum. Er verschenen 18 publicaties in landelijke en regionale bladen en kerkelijke organen. Vier keer was er een radio-interview en er werd een podcast gemaakt door Restorative Justice International van een interview met Hans Barendrecht, naar aanleiding van het jubileum.

In al deze uitingen heeft GNd laten zien en horen dat ze gelooft in herstel en daarom gevangenen en hun familieleden wil helpen. Door mee te werken aan mediaverzoeken hoopt GNd een draagvlak te creëren onder potentiële donateurs en vrijwilligers, maar ook onder mogelijke hulpvragers.

De nieuwsbrief is in 2018 6 keer verschenen. Eind 2018 telde de nieuwsbrief een oplage van ruim 17.500 adressen (print) en ruim 1350 (digitaal). In de nieuwsbrief zijn alle zorgprogramma's onder de aandacht gebracht. Door de verhalen te vertellen van de vrijwilligers en de hulpvragers liet GNd zien wat de impact is van het werk dat de vrijwilligers doen. De nieuwsbrief van oktober was geheel gewijd aan het zilveren jubileum.

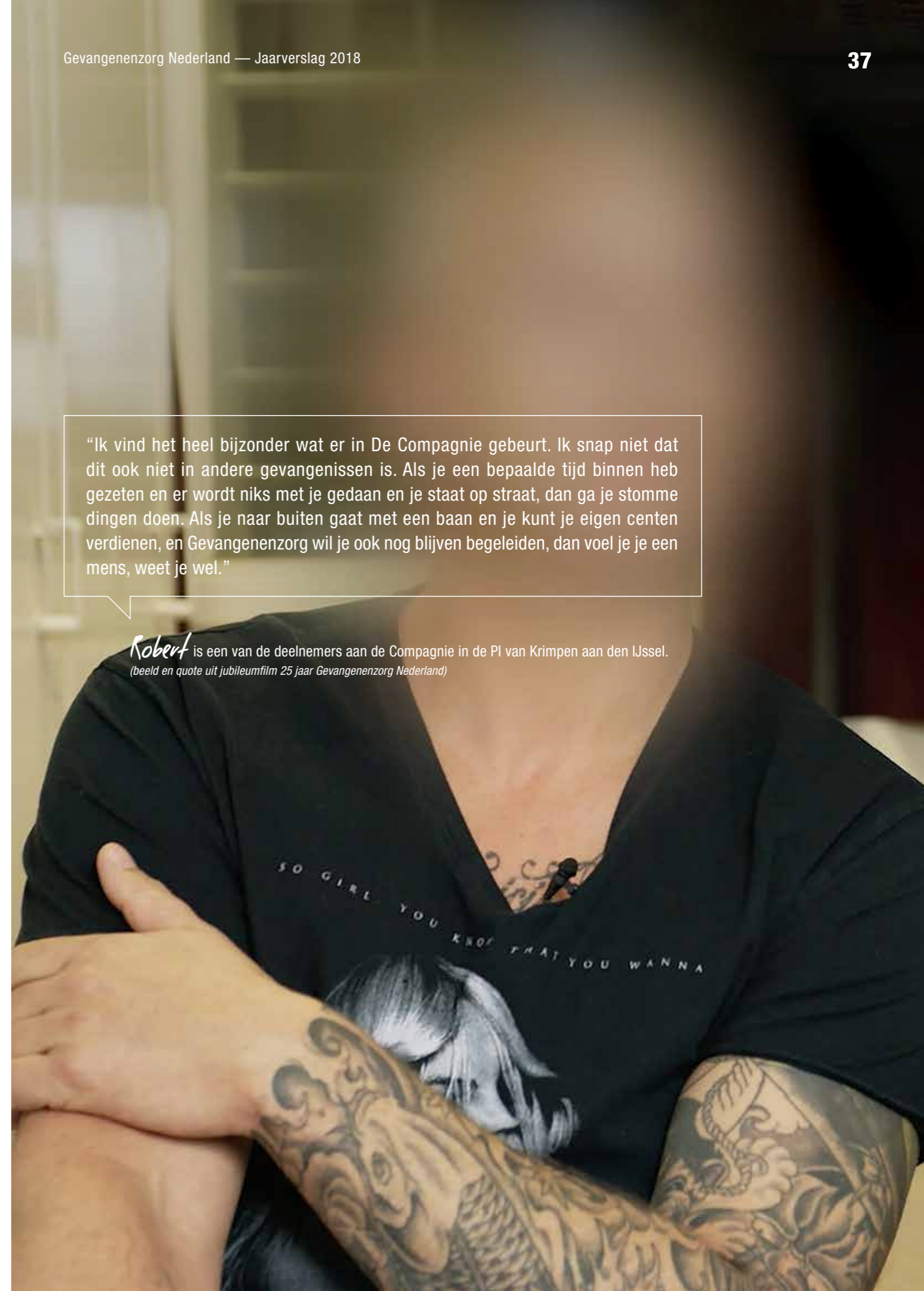

Klachten

Gevangenzorg Nederland hecht veel waarde aan een goed contact met de achterban, onder wie de donateurs. Eventuele klachten willen we dan ook zorgvuldig afhandelen. Hiervoor hebben we een klachtenprotocol. In 2018 hoefden we er geen gebruik van te maken. We zijn verheugd dat er geen enkele klacht is binnengekomen.

“Ik vind het heel bijzonder wat er in De Compagnie gebeurt. Ik snap niet dat dit ook niet in andere gevangenissen is. Als je een bepaalde tijd binnen heb gezeten en er wordt niks met je gedaan en je staat op straat, dan ga je stomme dingen doen. Als je naar buiten gaat met een baan en je kunt je eigen centen verdienen, en Gevangenzorg wil je ook nog blijven begeleiden, dan voel je je een mens, weet je wel.”

Robert is een van de deelnemers aan de Compagnie in de PI van Krimpen aan den IJssel.
(beeld en quote uit jubileumfilm 25 jaar Gevangenzorg Nederland)

Hoofdstuk 9

Evaluatie beleid 2018 en voornemens 2019

In het jaarplan 2018 van GNd, wat volgens de A3-methodiek is vormgegeven, zijn een viertal succes bepalende factoren benoemd, onder het motto 'met presentie naar herstel'. De succes bepalende factoren zijn overigens niet het succes zelf. Het zijn wel kernaspecten voor de kwaliteit en ontwikkeling van ons werk. Planning en control vindt plaats aan de hand van de uitwerking in de zogenaamde 'onderleggers'.

Voor 2018 waren dit de succes bepalende factoren (SBF):

1. Doorontwikkeling Herstelzorgaanbod
2. Bredere inzet vrijwilligers en vernieuwing training en begeleiding
3. Effectieve wervingsstrategie t.b.v. maatschappelijk draagvlak en inkomsten
4. Doorontwikkeling duurzame financiering

Doorontwikkeling Herstelzorgaanbod

Vrijwilligers vervullen een natuurlijke en essentiële rol in 'presentie en detentie'. Dat geldt voor al onze programma's, maar zeker ook daar waar GNd 'in kan breken' in het penitentiair dagprogramma. De Compagnie (DC) is daarvan in 2018 een succesvol voorbeeld. In het 3^e pilotjaar is de werkwijze verder uitgebouwd en is er voorgesorteerd op het beleid van minister Dekker (welke zelf erg positief is over DC) inzake de omvorming van ZBBI naar BBA. Hierdoor is DC als een structureel programma een vaste waarde geworden voor zowel GNd en DJI.

"DJI is zeer tevreden over de SOS cursussen en ik kan hier dan ook melden dat DJI in ieder geval ook de komende 2 jaar geld zal vrijmaken voor de inkoop van deze cursussen"

— **Monique Schippers**, directeur Gevangeniswezen en Vreemdelingenbewaring, tijdens de jubileumreceptie

Meet Up, in de wandelgangen ook wel 'DC Light' genoemd, heeft zich doorontwikkeld volgens planning. GNd is regelmatig 'present' op de afdelingen in de gevangenissen. SOS is hét herstelzorgprogramma van GNd. Diverse SOS-groeps- en individuele cursussen mochten plaatsvinden. Het succes van dit programma vertaalt zich naar een toenemende vraag vanuit de inrichtingen naar dit programma.

Bredere inzet vrijwilligers en vernieuwing training en begeleiding

Vanuit het grote belang van de inzet van onze vrijwilligers t.b.v. de hulpvragers zoekt GNd constant naar mogelijkheden om hen zo gedifferentieerd mogelijk in te zetten en daarbij gebruik te maken van hun individuele kwaliteiten. Tevens zetten we in op afgestemde toerusting. In 2018 zijn we in dit kader begonnen met de invoering van e-learning. We doen dit in een blended vorm van training (e-learning en livetraining). Deze nieuwe manier van werken heeft duidelijk een toegevoegde waarde in de professionalisering en toerusting van onze vrijwilligers.

Effectieve wervingsstrategie t.b.v. maatschappelijk draagvlak en inkomsten

Er was in 2018 een sleutelrol weggelegd voor fondswervingscampagnes met de focus op de inzet van bijsluiters en telemarketingcampagnes. Tevens zetten we in op het communicatieproces met inzet van sociale media, calls-to-actions en e-mailmarketing. We zijn dankbaar dat dit zijn uitwerking had op de (financiële) resultaten (zie hoofdstuk 8).

25 jaar GNd vierden we in 2018 samen met onze stakeholders d.m.v. een geslaagde receptie in de gevangenis van Zoetermeer. Ter gelegenheid van dit jubileum verscheen er van de hand van de directeur bestuurder het boek 'Mens waar zit je', wat bijdraagt aan 'het vertellen van GNd-verhalen'. Uit het onderzoek dat door DSP werd uitgevoerd bleek namelijk dat het vertellen van verhalen essentieel is voor onze stakeholders.

Doorontwikkeling duurzame financiering

Ons beleid is gericht op een duurzaam evenwicht in de omvang, samenstelling en besteding van de financiële middelen. De inkomsten zijn ten opzichte van 2017 gestegen met 20% naar ruim € 2,7 miljoen. De subsidie steeg met 70% (42% van de totale inkomsten). De baten uit private fondswerving daalden met 1%.

De verhouding tussen private en publieke inkomsten wijzigde iets ten opzichte van 2017 (58% privaat en 42% publiek). De wijzigingen kwamen met name voort uit de subsidie van 300.000 welke werd ontvangen ten behoeve van De Compagnie.

Ruim € 1.042.000 werd gedoneerd door kerken, particulieren en bedrijven. Het percentage van de achterbaninkomsten steeg daarmee ten opzichte van 2017 met 4% en bedraagt nu 38% van de totale inkomsten. De relatief grootste stijging t.o.v. 2017 deed zich voor bij bedrijven (44%). De gerichte investering in fondswerfcapaciteit wierp opnieuw vruchten af.

Onze inkomstenmix is breed samengesteld en onderstreept dat Gevangenzorg Nederland een ondernemende organisatie is met een stevig maatschappelijk draagvlak. We voeren beleid op financiële zelfredzaamheid en het voorkomen van eenzijdige financiële afhankelijkheid. Dit vraagt op alle geefsegmenten een actieve en alerte inzet.

De doelbestedingsratio in 2018 ten opzichte van de totale uitgaven was 84,0% (2017: 78,2%). Het percentage van de fondswerfkosten kwam uit op 16,1% (2017: 18,4%). De continuïteitsreserve bedraagt met het ingaan van het boekjaar 2018 bedraagt 79% (2017: 65%). De filantropisch aanvaarde norm is een reserve van maximaal 150%.

Beleidsvoornemens 2019

Voor 2019 zijn in het jaarplan de volgende Succes Bepalende Factoren benoemd:

1. Verbreding Herstelzorgaanbod in penitentiair dagprogramma
2. Doorontwikkeling Nazorg
3. Breder toepassing ICT in toerusting vrijwilligers en programma's voor onze hulpvragers
4. Aanscherping propositie en positionering 'Gnd werk en merk'
5. Doorontwikkeling duurzame financiering

Verbreding Herstelzorgaanbod in penitentiair dagprogramma

Het werk van Gevangenzorg Nederland draait om de gevangenen, tbs-gestelden en hun thuisfront. Als organisatie willen wij 'present' zijn voor hen. Justitie ziet ons, mede gezien onze vrijwilligersexpertise, als samenwerkingspartner. Zo worden er (financiële) mogelijkheden geboden om De Compagnie (DC) door te ontwikkelen en op te schalen. In 2019 zal de inbedding van ZBBI/BBA in DC vorm gaan krijgen en onderzocht worden of en hoe DC opgeschaald kan worden (over meerdere gevangenis). Een kosten-batenanalyse maakt daar onderdeel van uit.

Door inbedding van SOS Programma's in onze overige programma's en de toenemende vraag, verwachten wij hier een organische groei. In 2019 zal de visie op de ontwikkeling van SOS een uitwerking krijgen. Uitvoering van dit programma is met name mogelijk door bijdragen van fondsen.

Doorontwikkeling Nazorg

Binnen Gevangenzorg Nederland heeft Nazorg al langere tijd een eigen plaats als programma binnen de organisatie. Vanaf 2019 willen we er echter de focus op leggen middels het inrichten van een 'projectgroep nazorg' en het ontwikkelen van een 'actieplan NAZORG NU'. Dit zal een meerjarige ontwikkelrichting inluiden. Nazorg lijkt namelijk simpel, maar de praktijk is weerbarstig. Gnd gelooft dat onze vrijwilligers een nog grotere rol kunnen spelen in het herstel. In 2019 staat de onderzoeksvraag centraal naar de mogelijkheden van Gnd die passend zijn bij het karakter van onze organisatie. Als kaders hebben we gesteld dat ontwikkeling moet passen binnen het profiel van onze expertise en uitvoerbaar moet zijn.

Breder toepassing ICT in toerusting vrijwilligers en programma's voor onze hulpvragers

Al sinds 2016 is Gnd aangehaakt bij het project 'zelfbediening justitiabelen' (ZBJ), waarbij op cel ICT-functies aangeboden worden. Het project ondervindt de nodige vertraging. De verwachting is dat er voornamelijk met een informatie-app gewerkt zal worden. Gnd staat in contact met de projectleider en onderzoekt waar zij kan participeren.

Zonder onze 'vrijwillige collega's' zou het werk van Gnd niet bestaan. Om optimaal, binnen de AVG-wetgeving, met hen te communiceren wordt er in 2019 een begin gemaakt met de doorontwikkeling van onze portal tot een communicatieplatform. In het voorjaar zal de vernieuwde portal beschikbaar komen. In de loop van het jaar zal deze uitgebreid worden met nieuwe functionaliteiten per Gnd-programma, professionaliseringsbijeenkomsten e.d. Het trainingsaanbod d.m.v. e-learning wordt verder uitgebreid om zo de kwaliteit te behouden en te vergroten.

Aanscherping propositie en positionering 'Gnd werk en merk'

Hoe leg je uit wat je doet en wat de waarde daarvan is voor de ontvanger. Dat is best lastig. We zijn al jaren met dit taaie thema bezig. Kennelijk lukt het ons om mensen te vinden en te binden aan ons werk, gezien ook de groeicurve van de afgelopen jaren. Maar we zoeken altijd naar verbeteringen. De komende periode zal dat zijn via merkverhalen. Via merkverhalen willen we duidelijk maken aan hulpvragers, donateurs en andere doelgroepen waarom we geloven in herstel, hoe we werken en wat we zien gebeuren (resultaten en effecten). Deze willen we verspreiden via mediakanalen. De website zal hierbinnen een nog belangrijker rol gaan spelen als hét centrale communicatieplatform. Daarnaast zullen er diverse face-bookcampagnes plaatsvinden. Uiteindelijk moet dit geheel aan activiteiten resulteren in verduurzaming en vergroting van onze (achterban)inkomsten.

Vanaf 1 januari 2019 worden geen NAW-gegevens meer aangeleverd door de banken. Dat betekent dat er nieuwe kanalen ontwikkeld moeten worden om instroom van nieuwe donateurs weer te realiseren. 2019 zal vooral in het teken staan van het testen van verschillende kanalen. Fondswervingscampagnes met focus op telemarketing campagnes spelen in het behoud van het aantal actieve donateurs een sleutelrol.

In 2019 zullen we verdere stappen ondernemen in het ontwikkelen en toepassen van een goede en doeltreffende online marketingstrategie.

Doorontwikkeling duurzame financiering

De samenstelling van de financiering van Gnd laat de laatste tijd een verschuiving zien naar relatief meer publieke inkomsten (43% in 2019). Dit houdt vooral verband met de sterke toename van subsidiegelden voor De Compagnie. De realisatie over 2018 laat een positief saldo zien van ca. 10%. Dit houdt met name verband met het, door personele omstandigheden, niet kunnen aanwenden van het innovatiebudget. Daarnaast werd sober op de kosten geacteerd vanwege lopende pensioen onderhandelingen met PFZW. In 2019 zal dit mogelijk nopen tot het aanspreken van onze reserve.

Ten aanzien van de donaties van fondsen verwachten wij een ongeveer gelijkblijvend bedrag te realiseren. In 2019 hebben enkele foundations belangrijke bijdragen toegekend voor in principe meerdere jaren. De achterbaninkomsten zullen naar verwachting (opnieuw) een absolute stijging te zien geven. Vooral het segment bedrijven zal hieraan een belangrijke bijdrage aan moeten leveren.

We zullen onvermoeid blijven inzetten op vergroting van het financieel draagvlak van onze achterban.

Hoofdstuk 10

Begroting 2019 en Realisatie 2018

Kosten	Begroting 2018	Realisatie 2018		Begroting 2019	
Lonen, incl. sociale lasten/pensioenen	1.671.000	1.489.000	62%	1.774.000	65%
Overige personeelskosten	184.000	180.000	8%	187.000	7%
Programmakosten	174.000	147.000	6%	181.000	7%
Vrijwilligerskosten	41.000	33.000	1%	39.000	1%
Kantoorkosten	170.000	163.000	7%	149.000	5%
ICT kosten	105.000	72.000	3%	92.000	3%
Organisatiekosten	150.000	112.000	5%	79.000	3%
Kosten PR, Voorlichting, Fondswerving	230.000	197.000	8%	240.000	9%
Totaal	2.725.000	2.392.000		2.741.000	

Inkomsten	Begroting 2018	Realisatie 2018		Begroting 2019	
Particulieren	610.000	622.000	23%	610.000	22%
Kerken en kerkelijke fondsen	200.000	233.000	9%	210.000	8%
Bedrijven	180.000	187.000	7%	210.000	8%
Overige baten	15.000	13.000	0%	15.000	0%
Subtotaal achterban	1.005.000	1.055.000	39%	1.045.000	38%
Fondsen	540.000	510.000	19%	525.000	19%
Subtotaal privaat	1.545.000	1.565.000	57%	1.570.000	57%
Subsidies	1.180.000	1.167.000	43%	1.171.000	43%
Totaal	2.725.000	2.732.000		2.741.000	
Resultaat	0	340.000		0	

NB: Bedragen afgerond op duizendtallen

“Oog voor barmhartigheid, een tweede kans bieden. Niet neerkijken op wie ontspoorde. Afstand houden van het wrevelige en verhitte ‘hoe strenger, hoe beter’. Maar anderzijds ook niet gemakzuchtig de dader als slachtoffer zien, maar verantwoordelijk houden. Ook oog hebben voor degenen die zoveel pijn en verdriet hebben ervaren van misstappen. Het recht moet zijn loop hebben.”

Kees van der Staaij is SGP-fractievoorzitter in de Tweede Kamer en lid van de Maatschappelijke Raad van Gevangenzorg Nederland. Tijdens de jubileumreceptie was Van der Staaij de ‘mystery guest’, en sprak de genodigden toe.

(Het citaat komt uit zijn bijdrage aan het jubileumboek *Mens, waar zit je?*)

Hoofdstuk 11
**Controleverklaring
 Jaarrekening**

p. 1 / 18

JAARREKENING 2018

Hoofdstuk 11
**Controleverklaring
 Jaarrekening**

p. 2 / 18

Gevangenzorg Nederland te Zoetermeer

1.1 Balans per 31 december 2018

(Na resultaatbestemming)

	31 december 2018		31 december 2017	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
<i>Immateriële vaste activa</i>				
Software	38.145	38.145		
<i>Materiële vaste activa</i>				
Inventaris	126.636	126.636	47.726	47.726
Vlottende activa				
<i>Vorderingen</i>				
Debiteuren	67.265		16.800	
Nog te ontvangen bedragen	157.062		158.451	
Overige vorderingen	50.780		26.984	
		275.107		202.235
<i>Liquide middelen</i>		1.528.448		1.255.872
Totaal activazijde		<u>1.968.336</u>		<u>1.505.833</u>

Hoofdstuk 11 Controleverklaring Jaarrekening

p. 3 / 18

Gevangenzorg Nederland te Zoetermeer

1.1 Balans per 31 december 2018

(Na resultaatbestemming)

	31 december 2018		31 december 2017	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Reserves				
<i>Vrij besteedbaar vermogen</i>				
Continuïteitsreserve	1.548.352	1.548.352	1.207.702	1.207.702
Kortlopende schulden				
Crediteuren	72.628		43.243	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	82.062		99.846	
Overige schulden	265.294		155.037	
		419.984		298.126
Totaal passivazijde		<u>1.968.336</u>		<u>1.505.828</u>

Hoofdstuk 11 Controleverklaring Jaarrekening

p. 4 / 18

Gevangenzorg Nederland te Zoetermeer

1.2 Staat van baten en lasten over 2018

	2018	Begroting 2018	2017
	€	€	€
Baten:			
Subsidies van overheden	1.166.719	1.180.000	685.512
Baten uit eigen fondsenwerving	1.564.185	1.542.000	1.582.244
Totaal geworven baten	2.730.904	2.722.000	2.267.756
Rentebaten	1.840	3.000	2.494
Som der baten	<u>2.732.744</u>	<u>2.725.000</u>	<u>2.270.250</u>
Bruto exploitatieresultaat	<u>2.732.744</u>	<u>2.725.000</u>	<u>2.270.250</u>
Lasten:			
Besteed aan doelstellingen			
Gevangenzorg	727.365	826.300	635.483
De Compagnie	399.210	389.300	286.421
Familiezorg	199.596	206.900	164.031
Zorgprogramma TBS	142.492	155.900	119.029
SOS Herstelrechtprogramma	252.719	318.200	192.250
Arbeidsbemiddeling	59.741	84.700	99.669
Kika- en Kerstactie	18.266	20.000	18.992
Subsidies	11.103	21.100	0
Voorlichting	219.166	261.900	199.783
	<u>2.029.658</u>	<u>2.284.300</u>	<u>1.715.658</u>
Werving baten			
Kosten eigen fondswerving	244.843	280.200	290.972
Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	117.593	160.500	186.131
Som der lasten	<u>2.392.094</u>	<u>2.725.000</u>	<u>2.192.761</u>
Saldo	<u>340.650</u>	<u>0</u>	<u>77.489</u>
Bestemming saldo			
Continuïteitsreserve	340.650	0	77.489
	<u>340.650</u>	<u>0</u>	<u>77.489</u>

Hoofdstuk 11

Controleverklaring Jaarrekening

p. 5 / 18

Gevangenzorg Nederland te Zoetermeer

1.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving inclusief de Richtlijn 650 van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. Daarbij wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij Titel 9 Boek 2 BW.

Activiteiten

De activiteiten van Gevangenzorg Nederland, statutair gevestigd te Zoetermeer, bestaan voornamelijk uit:

- zorg aan gevangenen en hun familie
- participatie als zelfstandige organisatie in Prison Fellowship International (PFI)

De feitelijke activiteiten worden uitgevoerd aan Koraalrood 25 te Zoetermeer en op externe locaties. Het KvK-nummer van de Stichting is 41157975.

GRONDSLAGEN VOOR DE BALANSWAARDERING

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Immateriële vaste activa

De overige immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de bestede kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting op de balans is gespecificeerd. De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Software	20%
----------	-----

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Afschrijvingspercentages:

Computerapparatuur	20%
Inventaris	20%

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Waardering van de vorderingen geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting. Het betreffen de direct opeisbare vorderingen op kredietinstellingen en kasmiddelen.

Hoofdstuk 11

Controleverklaring Jaarrekening

p. 6 / 18

Reserves

Vrij besteedbaar vermogen

Het vrij besteedbaar vermogen is dat gedeelte van het eigen vermogen waarover de daartoe bevoegde organen zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kunnen beschikken voor het doel waarvoor de stichting is opgericht.

De reserves bestaan uit de continuïteitsreserve. De continuïteitsreserve dient ter dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Stichting Gevangenzorg Nederland ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen.

Hoofdstuk 11 Controleverklaring Jaarrekening

p. 7 / 18

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd van korter dan één jaar. Deze worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten van het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten

De baten betreffen met name collecten, donaties, giften, schenkingen en subsidies. De overige opbrengsten bestaan voor een groot deel uit donaties van scholen.

Ontvangsten worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat in de balans rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen.

Rentebaten worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben.

Beheerslasten

De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Lasten worden genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

TOELICHTING OP DE LASTENVERDEELSTAAT

De kosten van de organisatie worden als volgt over de diverse kostenposten verdeeld.

De kosten van de projecten en activiteiten zijn direct toe te rekenen aan één van de doelstellingen. De kosten van publiciteit en communicatie zijn op basis van een verdeelsleutel toegerekend.

Een deel van de medewerkers is direct toe te rekenen aan een specifieke doelstelling. Voor de indirecte medewerkers geldt dat op basis van een inschatting een verdeling is gemaakt van de inzet van uren en de kosten naar rato hiervan zijn toegerekend.

De huisvestingskosten, de kantoor- en algemene kosten en de afschrijving en rente worden toegerekend op basis van het aantal full time equivalenten (FTE), waarbij eveneens rekening wordt gehouden met het verschil in salaris per medewerker.

De lasten worden in beginsel verdeeld conform de verdeelsleutels in de begroting. Bij substantiële afwijkingen wordt afgeweken van de begroting hetgeen wordt toegelicht bij de lastenverdeelstaat.

Hoofdstuk 11 Controleverklaring Jaarrekening

p. 8 / 18

Gevangenzorg Nederland te Zoetermeer

1.4 Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

	2018	2017
	€	€
Aanschafwaarde	0	0
Cumulatieve afschrijvingen	0	0
Boekwaarde per 1 januari	<u>0</u>	<u>0</u>
Investeringen	38.145	0
Desinvesteringen aanschafwaarde	0	0
Desinvesteringen cumulatieve afschrijvingen	0	0
Afschrijvingen	0	0
Mutatie boekjaar	<u>38.145</u>	<u>0</u>
Aanschafwaarde	38.145	0
Cumulatieve afschrijvingen	0	0
Boekwaarde per 31 december	<u>38.145</u>	<u>0</u>

De aanwezige immateriële vaste activa zijn allen benodigd ten behoeve van de bedrijfsvoering.

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

Aanschafwaarde	139.767	179.624
Cumulatieve afschrijvingen	-92.041	-110.975
Boekwaarde per 1 januari	<u>47.726</u>	<u>68.649</u>
Investeringen	109.486	9.778
Desinvesteringen aanschafwaarde	-27.962	-683
Desinvesteringen cumulatieve afschrijvingen	20.632	410
Afschrijvingen	-23.246	-30.433
Mutatie boekjaar	<u>78.910</u>	<u>-20.928</u>
Aanschafwaarde	221.291	139.767
Cumulatieve afschrijvingen	-94.655	-92.041
Boekwaarde per 31 december	<u>126.636</u>	<u>47.726</u>

De aanwezige activa zijn allen benodigd ten behoeve van de bedrijfsvoering.

Hoofdstuk 11 Controleverklaring Jaarrekening

p. 9^{/18}**VLOTTENDE ACTIVA**

Vorderingen	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Debiteuren		
Debiteuren	67.265	16.800

Een voorziening van oninbare debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.

Nog te ontvangen bedragen

Nog te ontvangen bedragen	157.062	158.451
---------------------------	---------	---------

In de periode van 1 januari tot en met 20 maart 2019 is van de nog te ontvangen toezeggingen met betrekking tot 2018 €39.500 ontvangen. Het restant zal naar verwachting in de loop van 2019 worden ontvangen.

Overige vorderingen

Vooruitbetaalde bedragen	37.979	16.842
Nog te ontvangen pensioenpremie	10	0
Nog te ontvangen bedragen	12.791	10.142
	50.780	26.984

Liquide middelen

Rabobank Betaalrekening	7.701	6.931
Rabobank Bedrijfstelerekening	100.000	107.927
Rabobank Telerekening	577.806	500.872
ING Bank Betaalrekening	58.847	6.666
ING Spaarrekening	783.741	633.205
Kas	353	271
	1.528.448	1.255.872

De liquide middelen zijn bestemd voor directe aanwending in het kader van de doelstellingen en staan geheel ter vrije beschikking.

Hoofdstuk 11 Controleverklaring Jaarrekening

p. 10^{/18}**Gevangenzorg Nederland te Zoetermeer****1.4 Toelichting op de balans****PASSIVA****RESERVES**

Vrij besteedbaar vermogen	2018	2017
	€	€
Continuïteitsreserve		
Stand per 1 januari	1.207.702	1.130.213
Bestemming resultaat boekjaar	340.650	77.489
Stand per 31 december	1.548.352	1.207.702

Gevangenzorg Nederland heeft het jaar 2018 afgesloten met een batig saldo. Dit saldo is toegevoegd aan de continuïteitsreserve. Deze reserve wordt wenselijk geacht vanwege de continuïteit van de zorgverlening aan hulpvragers en wordt onder meer aangesproken in geval van onverwachte tegenvallers zoals bijvoorbeeld een daling van de baten uit fondsenwerving. In dat geval kan voldaan worden aan de doorlopende vaste lasten.

Volgens het advies van de commissie Vermogensnormering bij Goede Doelen uit 2003 (Commissie Herkströter) mag een continuïteitsreserve worden aangehouden van maximaal 150% van de vaste lasten. Gevangenzorg Nederland hanteert een plafond van 100% van de vaste lasten en berekent dit percentage door de stand van de reserve ultimo boekjaar te delen door de vaste lasten zoals deze begroot zijn voor het komende boekjaar. Ultimo 2018 bedraagt de continuïteitsreserve van Gevangenzorg Nederland 79%.

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Crediteuren		
Crediteuren	64.357	27.485
Nog te ontvangen facturen	8.271	15.758
	72.628	43.243
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	82.062	99.846

Hoofdstuk 11 Controleverklaring Jaarrekening

p. 11^{/18}

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Overige schulden		
Te betalen vakantierechten	56.370	44.475
Reservering verlofrechten en overuren	25.779	16.961
Reservering loopbaanbudget	16.428	0
Te betalen administratie- en accountantskosten	6.461	6.461
Te betalen fee PFI	8.339	9.532
Te betalen pensioenpremie	0	39.608
Te betalen premie ZFW/WE	667	0
Vooruitontvangen huurkorting *)	3.250	0
Vooruitontvangen donaties	148.000	38.000
	<u>265.294</u>	<u>155.037</u>

*) de vooruitontvangen huurkorting wordt verdeeld over de gehele looptijd van het huurcontract

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Voorwaardelijke rechten

Toezeggingen fondsen

Door diverse fondsen en subsidieverstrekkers zijn toezeggingen aan Gevangenzorg Nederland gedaan die betrekking hebben op de periode na afloop van het boekjaar voor een totaalbedrag van €487.500. Uiteraard wordt er jaarlijks bekeken of aan de gestelde voorwaarden is voldaan.

Voorwaardelijke verplichtingen en belangrijke financiële verplichtingen

Huurverplichtingen

Het huurcontract, zoals de stichting deze in 2010 had afgesloten voor de huur van het pand op de locatie Ierlandlaan 35 te Zoetermeer, is per oktober 2018 door de verhuurder beëindigd wegens ontmanteling van het gebouw. Sinds 1 augustus 2018 huurt Gevangenzorg Nederland een locatie aan Koraalrood 25 te Zoetermeer. De huurverplichting is aangegaan voor vijf jaar en bedraagt €58.500 per jaar en €19.500 te vermeerderen met BTW per jaar voor energie- en servicekosten en wordt jaarlijks geïndexeerd.

Pensioen

In 2016 is naar voren gekomen dat Gevangenzorg Nederland mogelijk verplicht dient te worden aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds PFZW. Gezien de lopende discussie met het PFZW kan op dit moment geen betrouwbare schatting worden gedaan van de omvang van de verplichtingen.

Bezoldiging Raad van Toezicht

In haar vergadering van 7 december 2017 is door de Raad van Toezicht besloten dat de leden van de RvT recht hebben op een vergoeding van €1.500 per jaar exclusief BTW, zonder opslag voor activiteiten in een commissie, ingaande per 1 januari 2018.

Hoofdstuk 11 Controleverklaring Jaarrekening

p. 12^{/18}

Gevangenzorg Nederland te Zoetermeer

1.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2018	2017
	€	€
Subsidies van overheden		
Overheden (incidenteel)	1.166.719	685.512
	<u>1.166.719</u>	<u>685.512</u>
Baten uit eigen fondsenwerving		
Gemeenten (kerkelijke)	233.116	226.523
Bedrijven	187.080	129.985
Fondsen	510.390	582.829
Particulieren (donaties en giften)	622.174	594.633
Legaten	5.000	0
Overige baten	6.425	48.274 *)
	<u>1.564.185</u>	<u>1.582.244</u>
Rentebaten		
Rente	1.840	2.494
	<u>1.840</u>	<u>2.494</u>
Lonen en salarissen		
Brutolonen en salarissen	1.236.939	1.231.092
Ontvangen ziektekostenuitkeringen	-44.118	-69.833
Sociale lasten uitvoeringsinstanties	185.587	184.968
Pensioenpremie personeel	110.726	73.963
	<u>1.489.134</u>	<u>1.420.190</u>

*) inclusief een eenmalige actie met een opbrengst van €30.058

Personeelsleden

Gedurende het jaar 2018 was gemiddeld 25,98 FTE in dienst. In het jaar 2017 was dit 26,88 FTE.

Beloning directeurbestuurder

De beloning van de directeurbestuurder vindt plaats conform schaal 14 van de CAO Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening. De Raad van Toezicht acht deze beloning passend bij de functie.

Functionaris (directeurbestuurder)	Mr. H. Barendrecht
In dienst vanaf	1-aug-95
In dienst tot	n.v.t.
Deeltijdfactor	100% (36 uur)
Totale loonkosten	€116.789 (waarvan €10.280)

De directeurbestuurder had geen (on)bezoldigde nevenfuncties

Hoofdstuk 11 Controleverklaring Jaarrekening

p. 13 / 18

Beloning Raad van Toezicht

Voor de bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht (en voormalige leden) van de stichting kwam in 2018 een bedrag van €6.630 (2017 € 0) exclusief gedeclareerde onkosten ten laste van de stichting.

	2018	2017
	€	€
Overige personeelskosten		
Reiskostenvergoeding	85.919	79.363
Kantiekosten	1.312	2.225
Studiekosten personeel	6.880	10.426
Reis- en verblijfkosten	2.165	1.974
Personeelsadvertenties	11.367	3.402
Verzuimverzekering personeel	56.349	55.655
Mutatie verlofrechten	8.818	-7.020
Overige personeelskosten	6.729	8.911
	<u>179.539</u>	<u>154.936</u>

Programmakosten

Declaraties door vrijwilligers t.b.v. programma's	117.994	117.331
Folders en promotiemateriaal programma's	25.271	18.047
Overige programmakosten	3.561	3.759
	<u>146.826</u>	<u>139.137</u>

Vrijwilligerskosten

Intake- en trainingskosten vrijwilligers	13.783	14.358
Kosten vrijwilligersinformatiebulletin	3.107	3.673
Kosten vrijwilligersdag	13.260 *)	5.509
Overige kosten vrijwilligers	2.695	3.148
	<u>32.845</u>	<u>26.688</u>

*) In 2018 is er extra aandacht besteed aan de vrijwilligersdag ivm het 25-jarig jubileum van Gevangenzorg Nederland.

Huisvestingskosten

Huur pand	74.225	53.867
Eenmalige kosten ivm verhuizing	19.317 *)	0
Schoonmaakkosten	9.764	8.375
	<u>103.306</u>	<u>62.242</u>

*) In deze post is €7.329 boekresultaat begrepen uit hoofde van desinvesteringen van materiële vaste activa.

Hoofdstuk 11 Controleverklaring Jaarrekening

p. 14 / 18

	2018	2017
	€	€
Kantoorkosten		
Kantoorbenodigdheden	11.330 *)	2.688
Portiekosten t.b.v. organisatie	8.423	8.735
Kosten telefoon en internet	10.336	10.817
Contributies en abonnementen	1.703	1.709
Kosten kantoordrukwerk	7.757	9.522
Afschrijvingskosten kantoorinventaris	9.103	7.043
Overige verzekeringskosten	3.996	2.265
Overige kantoorkosten	6.736	1.439
	<u>59.384</u>	<u>44.218</u>

*) In 2018 zijn er nav de verhuizing extra kantoorkosten gemaakt.

ICT-kosten

Onderhoudskosten computernetwerk	15.181	16.374
Ontwikkelings- en supportkosten	22.821	15.398
Afschrijvingskosten computerapparatuur	14.143	23.390
Overige automatiseringskosten	15.881	14.264
Huur- en servicekosten copier	3.841	2.184
	<u>71.867</u>	<u>71.610</u>

Organisatiekosten

Accountantskosten	11.534	12.614
Administratiekosten	6.421	7.573
Juridische advisering	15.333	22.690
Stakeholdersonderzoek	20.056	0
MT-bijeenkomsten Presentie	2.859	0
Kosten mbt jubileum en opening kantoor	29.866	0
Fee PFI	8.318	9.532
Kosten toezichthouder	7.837	14.720 *)
Bankkosten	9.812	9.046
Representatiekosten	289	378
	<u>112.325</u>	<u>76.553</u>

*) In het kader van professionalisering van de toezichthouder zijn extra kosten gemaakt.

Kosten communicatie, PR en voorlichting

Mediacampagne	10.531	9.045
Werving donateurs	99.736	82.181
Relatiebeheer	79.093	95.317
Declaraties PR-vrijwilligers	2.351	3.008
Overige kosten	5.158	7.636
	<u>196.869</u>	<u>197.187</u>

Zoetermeer, maart 2019
Gevangenzorg Nederland

Hoofdstuk 11 Controleverklaring Jaarrekening

p. 15 / 18

Gevangenzorg Nederland te Zoetermeer

Doelstelling

Lasten	2018		2017	
	Begroot	Totaal	Begroot	Totaal
Lonen (incl. sociale lasten en pensioenen)	476.088	476.088	420.189	420.189
Overige personeelskosten	58.810	58.810	154.936	154.936
Programmakosten	64.830	64.830	139.137	139.137
Vrijwilligerskosten	11.589	11.589	26.688	26.688
Kantoor- en huisvestingskosten	54.327	54.327	106.460	106.460
ICT kosten	24.058	24.058	71.610	71.610
Organisatiekosten	37.643	37.643	76.354	76.354
Kosten Comm., PR & Voorlichting			197.187	197.187
Endotaal	727.365	727.365	2.192.761	2.192.761

Totaal aan baten:

2.732.744

Baten eigen fondswerving:

1.564.185

Totaal gewonnen baten:

2.730.904

Doelbestedingsratio (besteding aan doelstelling ten opzichte van de totale inkomsten):

57,1%

Doelbestedingsratio (besteding aan doelstelling ten opzichte van de totale uitgaven):

60,4%

Kosten uit eigen fondswerving ten opzichte van baten eigen fondswerving (CBF-norm bedraagt 25%):

25,3%

25,3%

25,3%

25,3%

Kosten uit eigen fondswerving ten opzichte van totaal gewonnen baten:

25,3%

Toelichting:

De lasten zijn met name lager dan begroot aangezien de geplande innovaties niet zijn gerealiseerd door ziekte en verloop van personeel.

De personele inzet per programma-onderdeel week op meerdere punten af van de begroting en is deels aangepast.

Ook dit werd veroorzaakt door ziekte en verloop van personeel alsmede het feit dat er meer aandacht van met name de directeur-bestuurder aan De Compagnie is besteed.

Doelstelling	2018		2017	
	Begroot	Totaal	Begroot	Totaal
Gevangenzorg	306.767	306.767	275.000	275.000
De Compagnie	34.227	34.227	184.000	184.000
Familiezorg	17.040	17.040	174.000	174.000
Tongprogramma TBS	10.061	10.061	41.000	41.000
SOS Herstelprogramma	25.386	25.386	170.000	170.000
Arbeidsbemiddeling	4.579	4.579	105.000	105.000
Kifa- en Kerstactie	2.137	2.137	130.000	130.000
Werving subsidies	3.503	3.503	230.000	230.000
Voorlichting	4.201	4.201	230.000	230.000
Eigen Fondswerving	7.247	7.247	230.000	230.000
Beheer en administratie	142.492	142.492	230.000	230.000
Totaal 2018	1.489.134	1.489.134	2.725.000	2.725.000
Totaal 2017	1.420.189	1.420.189	2.192.761	2.192.761

2018

73,9%

84,4%

15,7%

9,0%

begroot 2018

83,8%

88,2%

18,2%

10,3%

2017

75,6%

78,2%

18,4%

12,8%

Hoofdstuk 11 Controleverklaring Jaarrekening

p. 16 / 18

Aan de leden van de Raad van Toezicht van
Stichting Gevangenzorg Nederland
Postbus 5042
2701 GA ZOETERMEER

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Gevangenzorg Nederland te Zoetermeer gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Gevangenzorg Nederland per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2018;
- de staat van baten en lasten over 2018; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Gevangenzorg Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarrapport andere informatie, die bestaat uit:

- Het verslag van de leden van de Raad van Toezicht
- Het verslag van het Bestuur
- De begroting 2019

Hoofdstuk 11 Controleverklaring Jaarrekening

p. 17 / 18

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Hoofdstuk 11 Controleverklaring Jaarrekening

p. 18 / 18

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de leden van de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de Interne beheersing.

Gouda, 3 april 2019

Visser & Visser Accountants B.V.

Was getekend

Drs. L. van der Stelt RA

Gebruikte afkortingen

DC

De Compagnie

DJI

Dienst Justitiële Inrichtingen

FPC

Forensisch Psychiatrisch Centrum

FPK

Forensisch Psychiatrische Kliniek

FPA

Forensisch Psychiatrische Afdeling

GNd

Gevangenzorg Nederland

Jovo's

Jong volwassenen

LVB

Licht Verstandelijke Beperking

PFI

Prison Fellowship International (PFI)

PI

Penitentiaire Inrichting

TBS

Ter beschikking gesteld aan de regering

4VO

De vier landelijk werkende organisaties:

– Bonjo, Exodus, Gevangenzorg Nederland en Humanitas –
worden door de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) de 4VO genoemd.

Contact

Bezoekadres:

Koraalrood 25
2718 SB Zoetermeer

Postadres:

Postbus 5042
2701 GA Zoetermeer

Tel: 079 - 331 05 68 (tijdens kantooruren)

Gevangenen kunnen ons gratis bellen:
0800 - 331 05 68

E-mail: info@gevangenzorg.nl

Website: www.gevangenzorg.nl

f @gevangenzorg

t @Gevangenzorg

ING-bank: NL61 ING B000 6391416

Kamer van Koophandelnummer: 41157975

Gevangenzorg
Nederland

geloof in herstel

Torendruk

grafische producties

**Gevangenzorg
Nederland**
geloof in herstel

**25
JAAR**

gevangenzorg.nl